1888 HUSZONKETTEDIK ÉVFOLYAM. 285. SZÁM. BUDAPEST, HÉTFŐ, OKTÓBER 15.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. KECSKEMÉTI-UTCZA 6. SZ.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva:
Egy évre . . . . 20 frt. | Egy negyedévre . . 5 frt.
Egy fél évre . . . 10 frt. | Egy hóra . . 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaegyesülethez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám ára helyben 6 kr., vidéken 7 kr.

EGYETÉRTÉS

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI-UTCZA 6 SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE
VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL
PÁRISBAN főügynökségünknél:
John, F. Jones & Cie, 31 bis, Faub. Montmartre
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Bécsben: Mosse Rudolf, Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 10
Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2.
Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I., Wollzeile Nr. 25.
Daube G. L. és Társa, I., Wolzeille Nr. 12.
Dukes Miksa, I., Riemergasse Nr. 12.
Danneberg J., Riemergasse 13.
Stern Móritz, I., Wollzeile Nr. 22.
és valamennyi hirdetési iroda.

Budapest, október 14.

A *római toasztok*, valamint *Crispi* és *Bismarck* sürgönyváltása a lehető legnagyobb lelkesedést keltették Berlinben. Az egész német sajtó hangsulyozza, hogy Umberto király szavai: «Itt, Olaszország fővárosában», melyek csakis Vilmos császárral egyetértésben mondathattak, a tegnapelőtti nap főeseményét képezik. «Ezzel a nappal», irja a *Vossische Zeitung*, »a pápaság világi uralma végkép az álmok és emlékek birodalmába van utalva s az olasz királyság ünnepli a maga politikai betetőzését.» A toasztokról a *Norddeutsche Allgemeine Zeitung* ezt irja: «A mi a népek lelkében lakozik, azt hirdette az uralkodók ajka. Az eleven néperő leghatványozottabb kifejezése Németországnak ugy mint Olaszországnak a haderejében van meg, minélfogva csakis a békés akczentusok megerősitésének kell tekinteni, és semmi egyébnek, midőn a két uralkodó a német-olasz fegyvertársságról tesz tanubizonyságot.»

A *vatikáni látogatásról* a Kölnische Volkszeitung ugy értesül, hogy a pápa és a császár közt a római kérdés nem érintetett, de igenis szó volt Németország egyházi viszonyairól. A Germania római tudósitása szerint a császár kielégitő nyilatkozatot tett az egyházi béke fenntartásáról s az eddigi engedmények kiszélesbitését helyezte kilátásba. A pápa emlékeztette a császárt elhunyt atyja látogatására s kijelenté, hogy utódjával ugyanazt a barátságos viszonyt óhajtja fönntartani. Szólott a pápa az egyház szabadságának szükségességéről is, kiemelvén a pápaságnak a társadalomra nézve való jelentőségét és utalván a pápa sajnos helyzetére.

A párisi *Temps* ma érkezett számában a politikai szemle élén a következőket irja Németországnak a Quirinálhoz és a Vatikánhoz való viszonyáról:

Tegnap érkezett Rómába a német császár. A nép többsége nyájasan, az uralkodó körök pedig lelkesedéssel fogadták, látogatásában megszüntetését látván annak a vesztegzárnak, melyben Európa koronás fejei mostanig Rómát, Olaszország fővárosát tartották.

Ma, itt időzésének mindjárt az elején, tette tiszteletét II. Vilmos a vatikán remetéjénél. Bármily gyermekeseknek látszanak is az etikett-formaságok, melyeknek a császár magát alávetette, hogy elégtételt adjon a szent atyának és a német katholikusoknak: azért nem kevesebb politikai jelentőségük, a melyről nehéz volna a Quirinálban nem elmélkedni.

A császár, midőn az erkölcsi megfüstölés egy neménak vetette magát alá, mielőtt XIII. Leo elé járult, nem Umberto király palotájából s nem is az olasz kormánynál levő német nagykövet palotájából, hanem a porosz követség szerény helyiségéből indulván a szentszékhez, még pedig egyenesen Berlinből erre a czélra hozott hintókon és lovakkal, — két dolgot jelez: első sorban a kibékíthetetlen ellentétet, mely tizennyolcz évi együttlét után is fennáll az olasz királyság és a pápaság közt, habár ez utóbbit a bölcs és mérsékelt XIII. Leo képviseli is: és másodsorban a német uralkodó határozott szándékát, hogy midőn szorosabbra füzi ugyan a hármas szövetség kötelékét, nem türi, hogy ntazását ugy zsákmányolják ki, mint szándékos tiszteletlenséget a pápa jogaival és jogigényeivel szemben. Lehet végnélkül magyarázgatni a lehetőségeket, hogy tetszeni akarnak a quirinálnak a nélkül, hogy visszatetszenének a Vatikánnak, hogy kimélni akarják a Vatikánt a nélkül, hogy sértenék a Quirinalt: a fődolog a berlini udvarnak az a czélja, melyet még az olasz szövetség mézesheti áradozásainak sem akar feláldozni, hogy fentartsa azt a jó viszonyt a szentszékkel, melynek helyreállitása Bismarck herczegnek annyi áldozatába került.

A maczedóniai kérdést, vagyis inkább azt, a mit a bolgárok — nem épen bölcs belátással — maczedóniai kérdéssé felfujni szeretnének, a porta, mint egy táviratunk jelentette, meglehetős közönyösséggel nézi, s a szoros katonai felügyeleten kivül semmi más lépést nem szándékozik tenni, mert teljesen meg van nyugodva Maczedónia sorsa felől. A portának ez a megnyugvás már régi szokása s ép ezért lepték meg mindig készületlenül a balkáni események, melyeket Oroszország lassan, de biztosan készitett alattomban elő: s hogy ezt teszi most Maczedóniában is, az majdnem kétségtelen tény. A *bolgár sajtó*, mely nagyon is erősen bolygatta a maczedóniai kérdést, a kapott intelmek után most már kissé mérsékeltebb lett s a vezérorganum, a *Szvoboda*, legujabban azt tanácsolja a maczedónoknak, hogy óhajaik elérhetése végett ne térjenek le a törvényes utról, ne hallgassanak az idegen ágensek sugalmazására s tartózkodjanak az erőszakos fölzendüléstől. Sajnálja az idézett bolgár lap, hogy Konstantinápolyban jegyzékkel foglalkoznak s a szükséges reformok megtagadásával aláássák az ozmán birodalom létét a Balkán-félszigeten, mert ezzel megfosztják a nemzetiségeket a szultán kegyelmébe vetett reményüktől. A Szvoboda egyszersmind ujabb panaszokat közöl Bulgáriából.

Floquet franczia kormányelnök az ezelőtt három nappal adott politikai dinerjén ismét nyilatkozott a *revizió* kérdéséről. Ragaszkodik ahhoz a nézetéhez, hogy a revizió valóban szükséges, mert először lehetetlennek tartja, hogy egy politikus a saját nézeteivel ellenkezően kormányozzon, másodszor pedig az alkotmány ellenségeinek választási programmját kell megrontani. A törvényhozás összeülése után mindjárt az első napokban be fogja tehát terjeszteni a revizió-javaslatot, de ellenezni fogja az azonnal való tárgyalást, hanem inditványozni fogja, hogy adják ki a revizió bizottságnak, a mely előtt aztán ő ki fogja fejteni a nézeteit. Időközben a képviselőház elintézi majd a költségvetést. Floquet az esetre, ha javaslata nem kapna teljesen republikánus többséget, el van határozva a visszalépésre, de ugy hiszi, hogy meglesz a kivánt minőségü többsége. A szenátusnak a kongresszus egybehivásához való hozzájárulását Floquet majd nem bizonyosra veszi, mert nézete szerint a szenátus nem fogja magára vállalni a sulyos felelősséget a köztársaság jövőjeért, mely felelősség pedig a visszautasitással ráháramlanék.

Milán király nyilatkozott tegnap egy bécsi hirlapiró előtt a szerbiai pártok állásáról, Szerbiának Ausztria-Magyarországhoz való viszonyáról és az ő személyes kérdéséről, a válópörről. Megjegyzéseinek kiváló része a haladó pártról és vezéréről Garasaninről szólott. Nyilatkozatai az illető forrás szerint a következők voltak:

Nagyon megfoghatónak tartom, ha főleg Ausztria-Magyarországban csodálkoznak azon, hogy rosszalom nem annyira a haladó pártnak, hanem vezérének Garasaninnak és párthiveinek magatartását. Nem a külügyi politika okából teszem ezt, hanem ama kvalifikálhatatlan magatartás miatt, melyet a haladópárti emberek tanusitottak. A haladópárt az ország minden pártja közt leginkorrektebb magatartást követ válópörömben, habár én a pártot hét éven át minden ellenzés daczára fentartottam s kabinetjeiért oly módon exponáltam magamat, hogy hálájára tarthatnék számot. Ez a párt azonban nagyon rosszul állotta meg a próbát. Vezére, Garasanin ur, ez égető napikérdésen kivül is oly cselekedeteket mivelt, a melyeket nem itélhetek el elég élesen s melyek haragom okozói.

Megvallom, hogy Garasanin ur mellettem állott tanácsaival, mikor a Krisztics-minisztérium ez év májusában kormányra lépett, Garasaninnak akkor az volt a meggyőződése, hogy a radikális párt felforgatásra törekszik. Én Garasanin urat Toblachba való elutazásom előtt egy nappal is fogadtam s föltétlen odaadásának nyilatkozatait vettem tőle. De huszonnégy órával már elutazásom után beszélt Mijátovics külügyminiszterrel, kijelentvén neki, hogy a Krisztics-kabinet — ugyanaz, a melyet ő ajánlott — nem tehet okosabbat, mint azt, hogy beadja lemondását. Csakis azért hivatott kormányra, hogy hajtsa végre a királynétól való elválást. Ha ez nem sikerülne, akkor a kabinet sorsa meg van pecsételve; de ha sikerül, a mórnak akkor is mennie kell, miután kötelességét megtette. Pedig Garasanin ur három hónappal azelőtt még ugy vélekedett, hogy a Krisztics-minisztériumra szükség van a belügyi politika okaiból s a rend és nyugalom fentartása czéljából.

Mig a radikálisok és liberálisok a válás kérdésében aránylag korrektül viselték magukat — személyes meggyőződést szereztem e részben Abbáziában és Gleichenbergben — Garasanin ur Pirocsanáczczal a királyné ügyészével a legjobb egyetértésben van. Ő volt az, a ki Pirocsanáczot rávette legutóbbi bukuresti utjára. Ő volt az, a ki a királynénak tanácsolta, hogy bocsánatot kérjen tőlem oly feltétel mellett, hogy engedélyem nélkül vissza ne térjen Belgrádba, elfogadja az egyezményt, de utasitsa vissza a válást. Értem, ha valaki, a ki nem tudja, minő szerepet játszott a királyné tiz év alatt politikai és más tekintetben Belgrádban, védelmezi őt, de Garasaninnak, a ki már évek óta jól ismerte a királynét, a válóperben velem kellett volna tartania, mert jól tudta, hogy a királyné már régóta az Ausztria-Magyarország-ellenes politikai áramlatot támogatta.

Azt a nézetet is nyilvánitották, hogy Riszticsnek Abbáziában való jelenléte és az ebből származó válsághirek bizonyos cselszövények következményei. Risztics jelenléte egyáltalában véletlenség müve volt. Nézetei, melyeket velem előttem a válópör kérdésében kifejtett, taljesen korrektek, s a királynéval szemben elfoglalt magatartása már azért sem támaszthat kétséget, mert sohasem váltott vele levelet, a mit a haladó-párt vezetői bizonyára nem állithatnak magukról. Garasanin ismételten kijelenté nekem, hogy nem törekszik miniszteri tárczára. Még csak nemrég ajánlottam föl neki a római követséget, melyet azonban kvalifikálhatatlan módon visszautasitott, a miből azt lehet következtethetni, hogy minden áron Belgrádban akar maradni, hogy részt vegyen tovább is a cselszövényben, melyet a válópör kezdete óta folytatott.

A ki ismeri Szerbia mai viszonyait, be fogja látni, hogy e pört mindenekelőtt radikálisan kell elintézni, mert itt nem személyes ügyemről van szó, hanem politikai kérdésekről. A haladópárt vezérei könnyen döntésre juttathatták volna a válópört tanácsaik által, midőn még a szinódus előtt volt. A szinódus által való eldöntés lett volna az egyedüli korrekt dolog, és a szinódus többsége mégis a válás ellen nyilatkozott. Garasanin urnak és környezetének magatartása az oka minden késedelemnek. A haladó párt, mint ilyen, ugy mint előbb, most is teljes elismerésemet birja politikai tekintetben; de ha tovább is fenn akar állani és politikai tényező akar lenni Szerbiában, más vezér és tanácsadó után kell néznie.

A király az osztrák és magyar sajtó magatartását is érintette s megjegyzé, hogy a sajtó a királyné helyzetét illetőleg nem volt mindig kellőleg informálva és a válás kérdését néha inkább az érzelem, mint a politikai érdekek szempontjából tárgyalta. Ez bizonyára nem történt volna meg, ha tudták volna, miképen gondolkozik a királyné Németországról és egyáltalában mindenről, a mi Ausztria-Magyarországban német.

A mi Szerbiának Ausztria-Magyarországhoz való viszonyát illeti, megjegyzé a király, hogy azt a tényleges állapotok maguktól teremtették. Ausztria-Magyarországnak létérdeke Szerbia fentartása és jogos aspiráczióinak támogatása. Ha itt-ott fölmerül az európai sajtóban az a vélemény, hogy Ausztria-Magyarország Szerbia annexiójára törekszik, ez jogosulatlan föltevés. A Habsburgok monarchiájának összetétele ellene szól ilyen föltevésnek. A monarchiában nem lehet oly politikailag irányadó tényező, a ki ily szándékot táplálhatna.

A király végül rendkivüli, szinte lelkes melegséggel beszélt Ferencz József ő felségéről, ki iránt mély személyes tiszteletét és odaadását fejezte ki. Nemcsak mint birodalmának feje, hanem mint Szerbiának barátja is megérdemli Szerbia királyának és népének ragaszkodó tiszteletét.

Budapest, október 14.

Tisza miniszterelnök az állami italmérési jövedékről és az emlitett törvény folytán adandó kártalanitásról szóló törvényjavaslatokat már a képviselőház holnapi ülésén be fogja nyujtani, hogy e fontos törvényjavaslatok minél gyorsabban letárgyalhatók legyenek. A két védtörvényjavaslatot a honvédelmi miniszter valószinüleg csak október 28-án terjeszti be, a mikor az osztrák Reichsrath is megkezdte már tanácskozásait. A regale-megváltásáért járó kártalanitási összeg megállapitásánál a benyujtandó törvényjavaslat értelmében kezelési költségek czimén a kiszámitott átlagösszegnek nem 20, hanem csak 15%-a fog levonatni. Az italmérési adó tételeit az egyes italok számára a javaslat a következőképen állapitja meg: bor és sör 2 frt, pálinka 30 fokig 4 frt 50 kr, 50 fokig 7 frt 50 kr, likőrök, cognac 12 frt, tiszta szesz 15 frt hektoliterenkint.

Az országgyülési függetlenségi és 48-as párt október 15-én d. u. 6 órakor értekezletet tart.

Ma több órán át tartó miniszteri tanácskozás volt.

A *zágrábi* hétszemélyes tábla elnöke, *Radivojevics*, az *Agramer Tagblatt* szerint nyugalomba készül vonulni. Utódja *Rusnov*, a báni tábla elnöke lesz. Ennek utódja pedig *Rakodczay*, a volt főügyész.

Schönborn grófnak minisztersége foglalkoztatja az egész osztrák sajtót *Bécsben* s a vidéken egyaránt. A *Neue Freie Presse* szerint *Schönborn* gróf föderalista s az egyháziskola fölöttti uralmának harczosa, s mert az, épen azért hivták a miniszteriumba. A kriptogam föderálizmus ideje elmult. A régi *Presse* konstatálja, hogy *Schönborn* gróf kinevezése meglepetést s visszatetszést keltett. A *Presse* mint igazi osztrák lap, nem támogathatja azokat a nézeteket, a melyeket Schönborn gróf politikai röpirataiban vallott. Igaz, hogy mint felelősségnélküli magánember az ember máskép beszél, mint az exponált felelős államban lévő államférfi. De kérdi, hogy megváltoztatta-e *Schönborn* gróf a nézeteit. Kereken tagadni ezt nem lehet. A mikor morvaországi helytartó lett, a németek s a centralisták gyanakvó bizalmatlansággal fogadták, az évek folyama alatt azonban annyira sikerült neki ez aggodalmak eloszlatása, hogy inkább semleges állást vindikáltak neki az ország nemzetiségi pártjai közt. Schönborn gróf jelene tehát különb a multjánál. A *Fremdenblatt* mai czikkében is ellenségesen fogadja Schönborn miniszterségét. Ezzel a miniszterséggel — irja — a Taaffe kormány pozicziója igen kétes erősitést nyert. Ha a birodalom alkotmányát s kulturális instituczióit egyoldalu nézetek szerint vagy nemzetiségi czélokból átakarnák alakitani, az alkotmánynak s a kulturális institucziónak barátai teljes érvvel fognak sorompóba lépni. Ausztria őszintén konzervativ politikusai és pártjai nem láthatják szivesen az uj minisztert, a ki magával szemben fogja találni őket az osztrák közjognak a cseh közjog elleni védelmében. Ugyan ők határozottan ellent fognak állni annak, hogy az állam jogait az egyház javára feladják. Bár várni lehet, hogy Taaffe gróf ezentul is iparkodni fog visszautasitani minden kisérletet az állam alaptörvényének a megváltoztatására, mégis nehezen tételezhető fel, hogy Schönborn gróf ugy lépett volna a miniszteriumba, hogy ne nyert volna biztositást bizonyos nézeteinek megvalósitására. Schönborn gróf politikai jellemének megtámadása volna, azt tenni fel róla, hogy ő eddig vallott politikai nézeteit a miniszterkabát alá fogja rejteni. Oly kifejezett politikai temperamentumu, oly dicsvágyó s oly politikai multu férfiak, mint Schönborn gróf, csak azért lesznek miniszterek, hogy alkalmat találjanak érzelmeik megtestesitésére, lehetőség szerinti megvalósitására. A *N. Wiener Tagblatt* szerint Taaffe gróf ugy látszik, már nem képes vezetni az eseményeket, hanem azok ragadják őt magukkal. A föderalista czélokat most már nem rejtik az autonomia szelid szava alá, hanem most már a Moldva partján leplezetlenül nyilvánul az a törekvés, hogy az államban állam állittassék fel. A cseh király-koronázás követelménye kormányképessé lett s az nem fog többé a napirendről lekerülni. A *Wiener Tagblatt* szerint Taaffe gróf a feudális főnemesség kedveért neveztette ki *Schönborn* grófot, hogy ezzel megszüntesse azt az ellenséges hangulatot, a mely az ő kabinetje irányában a feudális főnemesség körében keletkezőben volt. A felekezeti iskola, a cseh király koronázása, a liberális eszmék teljes háttérbe szoritása, a deczentralizáczió, Cseh- és Morvaország további elcsehesitése, most már mind a közel jövőben elérhetők lesznek. A jobboldal e kinevezéssel teljesen uralomra kerül. Eddig a többség Taaffeé volt, most Taaffe a többségé. A *Deutsche Ztg.* szerint az ellentét a monarchia kül- és belpolitikája közt mind élesebbé válik, kérdi, hogy a legujabb aera nem fog-e változást csinálni a külpolitikában s kérdi a magyarokat, hogy a Schönborn-irány fellendülésében biztositékát láthatják-e továbbra is a dualizmus fentartásának? A németséget az uj korszakkal szemben összetartásra, a szétforgácsolt erők egyesitésére hivja fel. A *Wiener Allgemeine Zeitung* szerint az a keskeny hid, a mely a németeket a Taaffe miniszteriummal összekötötte, most már el van törve. A kiengesztelés aerájának vége. Schönborn gróf kinevezésével Taaffe a cseh klerikális főnemesség tipikus képviselőjét vitte kabinetjébe. A klerikális *Vaterland* örömmel konstatálja, hogy Schönborn grófnak a miniszteriumba hivásával abban a konzervativ elvek s irányzatok határozottan erősödtek.

A *cseh* lapok *Prágában* s *Brünnben* nagy örömmel üdvözlik az uj minisztert. A *Politik* szerint egész Csehországban csak megelégedést kelthet annak a Schönborn grófnak a kinevezése, a ki mindig hiven ragaszkodott az autonomista párt elveihez s a cseh történelmi jog legbuzgóbb védelmezői közé tartozott. A miniszteriumban történt változások az ó cseh klub politikájának a sikerét elentik. A *Hlas Naroda* hangsulyozza, hogy Schönborn gróf kinevezését a jobboldal minden körében nagy örömmel fogadják. A *Narodni Listy* konstatálja, hogy határozott lépés történt jobbra. A klerikális *Czeh* kifejti, hogy a Taaffe-kormány alatt a dolgok bár lassan, de természetes alapon fejlődnek. Schönborn neve programm. Az uj miniszter programmja a népek egyenjogusága. Mert cseh nemesnek a programmja a cseh közjogi programm s a császár megkoronázása a Venczel koronával s mint buzgó katholikusnak a programmja: Ausztria ujjászületése keresztény alapon. — A brünni *Moravilla Orlice* Taaffe gróf állásának megszilárdulását látja a történt változásokban. A klerikális *Hlas* nagy örömmel üdvözli Schönborn kinevezését, mint határozott nyereséget a korona, trón s nemzeti ügyre nézve. Schönborn gróf kinevezésében egyszersmind azokra a megjegyzésekre is válasz foglaltatik, a melyeket abból az alkalomból tettek, hogy Taaffe grófot nem dekorálta a német császár. *Berlini* hir szerint a bécsi miniszter-változások ott nagy visszatetszést keltettek. A *Vossische Zeitung* Schönborn grófban a Taaffe kabinetben első képviselőjét látja a feudalis és cseh közjognak. Németország nem nézhetné aggodalom nélkül, ha Ausztria hatalma csorbát szenvedne az által, hogy a föderalizmus előmozditja a nemzetiségeknek egymástól való idegenkedését s a papiuralom által a müveltség szinvonalát lenyomja. A *Berliner Tagblatt* lehetetlennek tartja, hogy *Gautch s Bacquehem* miniszterek megmaradjanak a megváltozott kabinetben.

VIDÉK.

* **Pozsony város és az E. M. K. E.** Megemlékeztünk már azon felháborodásról, melyet az E. M. K. E. pénteki igazgató választmányi ülésén Pozsony város polgármesterének átirata előidézett. Ez az époly tapintatlan, mint sértő átirat a következő: Erdélyrészi magyar közmüvelődési egyesület tek. igazgató választmányának Kolozsvártt. F. év szept. hó 20-án kelt 3995. sz. megkeresésével küldött, Magyarország leányaihoz intézett és egy gyüjtőivvel az Emke.-lobogóra kapcsolt felhivást tisztelettel visszaküldjük, egyuttal sajnálatunknak adván kifejezést, hogy megkeresésének ezuttal sem felelhetünk meg és a küldött felhivásokat, illetve gyüjtőiveket szét nem oszthattuk. Nem tehettük pedig ezt, nehogy e városnak a hazafias közmüvelődési és jótékonysági czélokra mindenkor és mondhatjuk páratlan áldozatkész lakosságát ezen nemes czélok iránt közönyössé tegyük az által, hogy bár a közmüvelődés czége alatt, de nem a valódi közmüvelődés magasztos czéljainak előmozditására vétetik igénybe, nem eléggé méltányolható és továbbra is fenntartandó nemeslelkü áldozatkészsége Pozsony sz. kir. város tanácsának 1888. szept. hó 29-én tartott üléséből. Mergl Károly kir. tanácsos, polgármester.» Ez a gyanusitás annál inkább keserithette el az E. M. K. E.-t, mert a kéréshez évi jelentéseit is csatolta, melyekből azonnal képet nyerhetett volna a pozsonyi tanács a kultur-egylet eddigi müködéséről.

* **Székesfehérvár** sz. kir. város törvényhatósági bizottsága Kossuth Lajos diszpolgárrá történt megválasztásáról a következő okmányt állitotta ki: Mi Sz.-Fehérvár szab. kir. város törvényhatósági bizottsági testülete, tanácsa s polgármestere adjuk tudtára mindeneknek, a kiket illet, hogy midőn a közjót, városunk érdekeit illető, valamint más magános tárgyak és ügyek elintézése végett alulirott napon és helyen egybegyülvén szokott közgyülésünket megtartottuk, akkoron *Kossuth Lajos* nagy hazánkfiát, halhatatlan honfiui érdemeiért, városunk diszpolgárává megválasztottuk. Sz.-Fehérvár, 1888. augusztus 27.

* **A dorozsmai** központi pénztárban olyan rendetlenségek nyomaira akadtak, melyek Tajthy Kálmán pénztárnok felfüggesztését és a vizsgálat elrendelését vonták maguk után. A mint a Sz. N. irja körülbelől 6000 frt kiadás nincs naplózva. A központi pénztárt minden ellenőrzés nélkül kezelte a pénztárnok s a megye soha sem látta meg a dorozsmai adminisztráczió rendetlenségeit.

UJDONSÁGOK.

— okt. 14.

— ***Személyi hirek.*** *A walesi herczeg* tegnap délben Bécsben dejeunert adott a Hotel Imperialban. — *Haynald* Lajos kalocsai biboros érsek a fővárosba érkezett. — *Tisza* László orsz. képviselő, ki a mult héten betegen feküdt Linzben, bajából fölépült s tegnap visszaérkezett Budapestre. — *Stoilov* bolgár igazságügyminiszter tegnapelőtt Bécsből Szófiába utazott.

— **A királyné utazása.** Athénből táviratozzák, hogy Erzsébet királynét nyugati Görögországban igen szivélyesen fogadták. Karoassara ő felségének megérkezése alkalmából fényesen ki volt világitva. Az esős időjárás miatt a királyné elutazásá Missolunghiba elhalasztotta. Missolunghiban ő felsége két napig fog tartózkodni s azután visszatér Korfuba.

— **Milán király Bécsben.** Milán király tegnap délután három órakor a Burgban visszaadta a király látogatását. Milán király, a ki osztrák-magyar gyalogezredének egyenruháját és a Szt. István-rend nagykeresztjének szalagját viselte, pár perczczel három óra előtt udvari kocsin hajtatott a Burgba. Itt egy negyed órát töltött a királynál s azután visszatért a Hotel Imperiálba. Mi alatt Milán király, Ferencz József királynál volt, a walesi herczeg tett nála látogatást, de nem találva őt otthon, ott hagyta névjegyét. Hohenlohe herczeg, Hunyady gróf, Taaffe gróf és Paget angol nagykövet szintén névjegyeiket hagyták a szerb királynál. Este Milán király jelen volt a wiedeni szinház premierején. Milán király ma délelőtt másfélórai magánkihallgatáson fogadta Kálnoky gróf külügyminisztert. Délben a szerb király a külügyminiszteriumhoz kocsizott és Kálnoky gróf számára otthagyta látogatójegyét. A királyt délután Vilmos főherczeg meglátogatta, Károly Lajos és Ottó főherczegek látogatójegyeiket hagyták nála. A király, az eddigi rendelkezések szerint, csütörtökön utazik el.

— **A német császár római látogatása** alkalmával, mint már táviratunkban emlitettük, mikor a két uralkodó a pályaudvarról a Quvirinálba hajtatott, nehány arczátlan ficzkó Francziaországot, Elszászt és Triesztet éltette, és temérdek vörös czédulát szórt a nép közé, melyeken a hármas szövetséget kárhoztatták és gyalázták. Ugyanezek az arczátlan ficzkók, mikor a császár a Quvirinál erkélyén megjelent, ujabb botrányt akartak provokálni s elkezdtek fütyölni és gunydalokat énekelni, ugyannyira, hogy a sorfalat képező csapatok kénytelenek voltak közbelépni. Több fiatal ficzkót elfogtak, a kiket a tömeg megakart lynchelni. Hasonló tüntetések voltak a Poli-téren is, a hol a német zászlókat gyalázták, és folyton Francziaországot éltették, és «Vesszen a hármas szövetség» kiáltásokat hangoztattak. A botrányos és kinos feltünést keltett esetre vonatkozólag különben Romából még a következőket irják: Mikor a kocsi, a melyben Vilmos császár és Umberto király ültek a Thermen-tér felé közeledett, egyszerre egy közeli fáról tömérdek vörös czédula hullott alá s a kocsi fedelét, valamint a két uralkodó ruháját valósággal elárasztotta. Az ünnepi hangulattól elfogulva, senki sem gondolt a tettesek elfogására. A császár arcza azonnal elkomolyodott. A botrány okozói egyik politikai párhoz sem tartoznak. Általános a megbotránkozás e kinos eset felett, és mindenki azt hiszi, hogy franczia kéz müködött közre a dologban. Az *Emanzipazione* nevü anarchisztikus izgató-ujság szerkesztőjét elfogták.

— **Sir Morell Mackenzieről**, a ki Frigyes császár betegségében oly nagy szerepet játszott s mint legutóbb is, a német orvosok jelentésére irt válaszával oly nagy szenzácziót keltett, egyik bécsi lap állitólag megbizható forrásból a következőket közli: Mackenzie csak egy rendkivül felületes szalon-orvos, a ki minden további tudományos kiképzését elhanyagolta, s kiből minden komolyság hiányzik. Gyakran megtörtént vele, hogy a saját müveivel ellentétbe jött s midőn őt ily alkalmakkor figyelmeztették a kérdésre, egész könnyelmüen igy felelt: «Ez volna könyvemben irva? Arról semmit sem tudok. Tudja annak az anatomiai részét nem én irtam, én nem vagyok anatom.» S ez az ember elég merész egy olyan sebészt mint Bergmann, felcsérnek nevezni. Ha azonban valami kétségesnek látszott, nem habozott Bergmannt a legnagyobb barátsággal körülvenni. Ha aztán Bergmann kényszerülve volt erélyesen beavatkozni, akkor Mackenzie rendkivül ügyesen tudta őt a beteg császár előtt durva szinben feltüntetni. Frigyes császár egyébként harminczszor volt megfulási veszélyben s amaz ismeretes charlottenburgi esetnél, a midőn a császár minden pillanatban megfulni készült, megmentése egyenesen Bergmann érdeme. S ugy látszik, hogy a császár ezt tudta, mert gyakran tudakozódott Bergmann után s ha az utóbbi időben, midőn már testének rendkivül gyenge ellenállási erejénél fogva igen könnyen volt befolyásolható, olykor a német orvosok ellen nyilatkozott is, ez semmit sem bizonyit. Hogy Mackenzie számitásból-e vagy tudatlanságból, de könnyelmüen járt el a beteggel szemben, abból is kitünik, hogy a császár állapotát egészen a legutóbbi időkig veszélytelennek állitotta. A sanremoi konzultáczió után, a midőn Mackenzie Schrötterhez igy szólt: »A betegség ráknak látszik, de még sem lesz oly veszélyes» s a midőn Howell oly szembetünő módon adta jelét tudatlanságának, hogy a bécsi tanár, daczára, hogy egy magas személyiség is jelen volt a konzultáczión, hátat forditott Howellnek, az angol orvosok félrevezettették magukat az ideiglenes javulás által. De egyik német orvos is tévedt. Krause tanár ugyanis azt irta Auguszta császárnénak, hogy rendkivül örül, hogy optimizmusa nem csalta meg a császár betegségére nézve. Mackenzie kevéssel a san-remói konzultáczió után a következő szavakat irta a német orvoshoz, a ki a rák- diagnozist megállapitotta: «Ha most látná ön a beteget, talán most már elállana nézetétől.» Igaz ugyan, hogy Mackenzie menthető, a mennyiben «Ultra posse nemo tenetur», de az feltétlenül elitélendő, hogy iparkodott a német orvosokat félrevezetni. Igy minden köteléket és minden egyéb nyomot elégetett, a melyből a betegség természetére következtetni lehetett, és mielőtt a német orvosok megvizsgálták a sebet, Mackenzie rendesen előkészitette, ugy hogy gyanus jellege nem volt kivehető. Eddig tartanak a német lap közlései, melyeknek czélja minden valószinüség szerint az, hogy Mackenzie iratainak alaptalanságát bebizonyitsák, illetőleg állitásainak nem valódiságát valószinüvé tegyék.

— **Magyarok Konstantinápolyban.** A konstantinápolyi kirándulásban részt vett magyar társaság két előkelő tagja *Thaly* Kálmán orsz. képviselő és *Nyáry* Jenő br. kik tudományos kutatások czéljából tovább maradtak a keleten, ma érkeztek vissza a török fővárosból. Pénteken még jelen voltak a szelamlikon, a hol a szultán kiváló kegyességéből különféle kitüntetésekben részesültek. A szultán meghagyásából a nagykövetek számára berendezett páholyban tartottak fenn számukra helyet, a hol Sefik bej a szultán hadsegédje fogadta őket. Ott volt rajtuk kivül Benotti pápai nagykövet, Nelidov nagykövet családja, a szerb követ és több diplomata. Thaly és br. Nyáry ezt az alkalmat arra használták fel, hogy köszönetet mondjanak a Konstantinápolyban járt magyar társaság nevében azért a kitünő vendégszeretetért, a melyben a szultán részesitette a magyarokat. Thaly köszönőiratot szerkesztett, melyet dr. Kunos török nyelvre forditott. A keleti szokás szerint kiállitott okmányt Emin bej a szultán udvarmestere vette át s még a szelamlik tartama alatt átvitte azt a mecsetben lévő szultánnak. Emin bej csakhamar visszatért és áthozta Thaly Kálmánnak a szultán üzenetét, mely ugy hangzott, hogy a szultán nagy örömmel veszi tudomásul azt, hogy a magyarok jól érezték magukat fővárosában; látogatásukban a két testvérnemzet közt kifejlett rokonszenv nyilvánulását látja, s e rokonszenv növekedését óhajtva, ő maga is nagy örömmel ad annak látható kifejezést, ha erre alkalom kinálkozik. Melegen óhajtja, hogy ez a rokonszenv mindinkább fokozódjék. A magyarokat igen örvendetesen lepte meg a szultán e kiváló kegyessége, és Thaly nem is késett Emin bey előtt a szultánnak kifejezni ujabb hódolatteljes köszönetét. Jellemző arra, hogy a szultán milyen kitünő figyelemben részesitette a magyar vendégeket az is, hogy a hasonlóképen bucsuzó Bonetti pápai nagykövetnek és a szerb követnek csak azután küldötte meg rövid, pár szóból álló üzenetét. Altalában a magyarok a szultán részéről a legnagyobb rokonszenvvel találkoztak. Igy Thalynak és báró Nyárynak a szultáni palotában tett első látogatása alkalmával Hadzsi Ali bej főkamarás utján elkérette névjegyeiket s azután azt üzente nekik, hogy: «Egy sziv és egy vér vagyunk s igy a kölcsönös szimpathiákat természeteseknek találva, azoknak jeleit is óhajtom adni. A szelamlik után, mikor a szultán és kisérete a mecsetből visszatért a Yildizbe, ugy a szultán mint a főherczegek, valamint Ghazi Osmán basa igen barátságosan, csaknem tüntetőleg viszonozták a magyarok üdvözléseit. Thaly és br. Nyáry ezután bucsulátogatást tettek Ghazi Ozmannál. A plevnai hős rendkivül barátságosan fogadta őket; meghatottan emlékezett meg a magyar nemzet rokonszenvének amaz impozáns nyilvánulásáért, melyeket a plevnai napok alatt és azok után tapasztalt. Drága emlékekként őrzi a neki küldött leveleket, meg egy Temesvárról kapott koszorut. Ghazi Ozman emlékül sajátkezü aláirásával ellátott arczképét adta Thalynak és Nyáry bárónak, a kik ezután még meglátogatták Hadzsi Ali bej főkamarást, Mehemed Ali basát, a szultán sógorát. A szultán főhadsegédje mindenütt kisérte őket, előttük ülve a kocsiban, s a diszmagyar ruhába öltözött urakat mindenütt üdvözölte a katonai őrség. Látogatást tettek még ezen kivül Madzsar Mahmud muzsirnál és Fejzi basánál. Ez utóbbiak magyar emberek. Fejzi basa (Kohlmann) kitünő szerepet játszott a 48—49-iki szabadságharczban, ő volt az utolsó, a kit Bem tábornokká nevezett ki aug. 11-én Lugoson. A 82 éves aggastyán most is drága emlékként őrzi a kineveztetésről szóló okmányt. Vendégeinek sajátkezü aláirásával ellátott arczképét ajándékozta. A jó öreg még pompásan érzi magát s kitünő egészségnek örvend. Boldog volt, hogy magyarokat láthatott s könynyezve hallgatta Thaly Kálmánt, mikor ez Magyarországról beszélt. A keleti kirándulásnak tudományos szempontból is kitünő eredményei vannak. Thaly Kálmán, a ki főkép Rákóczi emlékek kutatása végett ment ki, igen örvendetes, mondhatni meglepő felfedezéseket tett ugy Rodosztóban, mint a kisázsiai Izmitben, a hol a Thököly sirja van. Mindkét helyen nagybecsü magyar emlékekre akadt. Számos nagyfontosságu okmányt másolt le a Rákóczi és Zrinyi Ilona hamvainak holléte tárgyában, több okmányt magával hozott, többet pedig ezután másoltat le. Ezenkivül fotografiákat csináltatott a rodostói emlékekről és az izmiti Thököly-sirról. Kutatásainak eredményéről részletes jelentést fog tenni az akadémiának, vagy a történelmi társaságnak. Két héttel ezelőtt, hogy Rodostóban járt, temették el ott a Rákóczival együtt kivándorlott Kőszeghy-család amaz ivadékát, a ki utólsónak viselte még a Kőszeghy nevet. Ez Kőszeghy Czeczilia, Kőszeghy Gergelynek leszármazottja, a ki egy örmény kereskedőhöz ment nőül, s igy gyermekei már nem a Kőszeghy nevet viselik. Az elhunyt magyar hölgy számos rokona volt Rodostóban az örökség rendezése végett. Thalyt rendkivüli kitüntetéssel fogadták s mindenképen segitségére voltak abban, hogy kutatásai minél eredménydusabbak legyenek.

— **Herman Ottó északföldi gyüjteménye.** Az a gyüjtemény, a melyet *Herman* Ottó az idén tett északi utazása alkalmával állitott össze, most már csaknem rendezve van. A tárgyak, a melyek benne vannak, egytől-egyig olyanok, a miket a kitünő tudós közvetlenül szerzett be. A rendkivül érdekes gyüjteményt Herman Ottó a november 14-ikén tartandó természettudományi szakülésen fogja, magyarázó előadás kiséretében bemutatni s addig a nagy közönség előtt zárva lesz.

— **Rökk Szilárd ujabb alapitványa.** A nemes és ugyszólván minden emberbaráti czélra kiterjedő alapitványok hosszu sora, melyek maradandó emléket emelnek Rökk Szilárdnak, tegnap ujabbal gazdagodott, melylyel a müvészet és tudomány ápolását segitette elő a derék polgár. Fivére tegnap a vallás és közoktatásügyi miniszternél jelentkezett kihallgatásra egy csomaggal, melyet a miniszter átvett és felbontott. A csomag 18 első hazai- és 5 egyesült takarékpénztári könyvecskét tartalmazott 170,000 frtot meghaladó betéttel s annak nagyon jelentékeny összegre rugó kamataival, mert a legujabb keletü betét is 1881-dik évtől kamatozik. A

könyvecskék közt talált s az adomány czéljairól felvilágositást adó okmány 1881. május hó 10-dik napjáról van keltezve. Nincs benne semmi szó a könyvecskék értékét képező összegről, hanem egyszerüen az van mondva felőlök, hogy a mit képviselnek, az «valami kiválóan üdvös czélra forditandó, a melylyel a tudomány, müvészet, népnevelés- és humanizmusnak használnak. De miután nem vagyok elhatározva és nem birok — ugymond — eszméimmel tisztába jönni, hogy melyik legyen azon üdvös czél, az idő pedig halad és nem fog várni, 'mig én eszméimmel kellőleg tisztába jövök s határozottan körülirva kijelölöm szándékomat és egyébként is nyolczvankét éves — bár egészséggel biró ember lévén, váratlanul érhet valami sulyos betegség s megfoszthat minden testi és lelki erőmtől: elrendelem, hogy ezen csomag halálom után a vallás- és közoktatásügyi miniszternek kézbesittessék s hogy neki álljon jogában és hatalmában bölcsesége és belátása szerint meghatározni azt, hogy minő s melyik azon kiválólag hasznos és szükséges jótékonysági czél, a melynek akár ujbóli megalakitására, akár pedig egy már létezőnek javára és támogatására alapitványom évenkénti esedékes kamatai forditandók legyenek. Csakis ezen utat és módot találom legüdvösebbnek s reám nézve legmegnyugtatóbbnak a haza oltárára szánt áldozatom biztositására és óhajtásom czélszerü és sikerteljes érvényesülésére s csakis általa teljesülhet azon buzgó törekvésem, mely szerint embertársaim javára jótékonyságot gyakorolhatok.» Igy hangzik az irat, a mely szerint e gazdag alapitvány hovaforditása és czéljának közelebbi meghatározása a vallás- és közoktatásügyi miniszternek van fentartva. A nemes alapitó csakis az irányt jelöli meg levelében. A miniszter a takarékpénztári könyveket átvette s azok az állampénztárba rögtön letéteményeztettek.

— **A győri jogakadémia megszünéséről** adnak hirt a győri lapok. Gróf Csáky Albin vallás- és közoktásügyi miniszter erre vonatkozó rendelete a minap érkezett le az akadémia igazgatójához. A miniszter ebben tudatja, hogy boldogult elődje által f. évi junius hó 13-án nyert legfelsőbb királyi engedély alapján a győri kir. jogakadémia be fog szüntettetni. A megszüntetés fokozatosan vagyis ugy történik, hogy a jövő tanévben I. évfolyam, hogy 1890/91-iki tanévben a II. évfolyam és igy tovább fog megszünni, tehát az 1892. évi tanévvel a jogakadémia végleg megszünik. Ámbár a megszüntetést évek óta rebesgették, a miniszteri rendelet váratlanul jött s Győrött kinos meglepetést keltett. A város közgyülése kérvényt fog intézni a jogakadémia meghagyása érdekében.

— **Elfogott ügyvéd.** Pozsonyból táviratozzák, hogy dr. Kratz Lajos ügyvédet, a ki Reuszból a rajnavidéki Poroszországból már hosszabb idő óta eltünt, tegnap délben éppen abban a pillanatban fogták el, a mikor öngyilkosságot akart elkövetni. Kratz, feltünő magaviseletével vonta magára a rendőrség figyelmét.

— **Dobra került szinház.** Londonból táviratozzák e hó 11-ikéről, hogy az ottani National Standard-Theater-t volt tulajdonosának John Douglas-nak örökösei elárverezték. A szinház 1867-ben épült s egyike London legnagyobb szinházainak s 4200 ember fér bele. A teleknek értéke, melyen épült 50,000 font sterling. A kikiáltási ár 20,000 font volt, mely lassankint 31,000 fontra ment fel. Az örökösök azonban nem akarván ily potom áron tuladni rajta, maguk vásárolták vissza a szinházat.

— **A szabadkai negyedmilliós lopás** egyik főtettesét, Csonka Bálintot, a ki legutóbb a kanizsai börtönéből megszökött, mint már mai lapunkban megirtuk, tegnap délelőtt 10 órakor Szabadkán elfogták. Erről az érdekes emberről, a ki életének a felét Illaván töltötte, s mikor kiszabadult, az első gondja volt uj bünbe keveredni, lapunknak Szabadkáról a következőket irják: Mikor Csonka Bálint legutóbb az ó-kanizsai börtön ablakán keresztül a csendőrség kezeiből megszökött, az ajtóhoz vasalt békókból huzta ki a kezét, még pedig oly módon, hogy három napon keresztül egy falatot sem evett, s ennek következtében sikerült annyira lesoványodnia, hogy kezét nagynehezen a békókból kihuzhatta. Csonka Bálint az ó-kanizsai börtönben Juhász Zsigmond Jánossal, volt összecsukva, a ki Szalay László szabadkai ügyvéd védencze. Szökése után heteken keresztül bujdosott, mig végre ismét életjelt adott magáról. E hó 8-ikán, éjfél utáni egy órakor betért Szalay László ügyvéd palicsi nyaralójába, hogy vele értekezzék; a cselédség azonban revolverlövésekkel elijesztette. Csonka még akkor éjjel bejött Szabadkára s ott egy másik ügyvéddel jött össze, a kit megbizott a védelmével. Szalay László ügyvéd ekkor bejelentette Hevér főkapitánynak, hogy Csonka Bálint Szabadkán tartózkodik, de tartózkodási helyét ő sem tudta pontosan megjelölni, csak annyit mondott, hogy biztos tudomása van róla, hogy Csonka önkényt jelentkezni fog. Hogy Csonka Bálint Szabadkán van, azt Kanász Bartus korcsmáros is tudta, mert ő vezette a bünöst dr. Horvát Móriczhoz, s ő volt az, a ki Kósa György nevü rokonának 8-ik közi lakásán őt a legutolsó éjszakán elrejtette. Tegnap délelőtt azonban Kósa György menye, Klári megsokalta a kellemetlen vendégséget, s bement a kapitányi hivatalba, a hol bejelentette, hogy Csonka Bálint az idő szerint az ő ipja házában tartózkodik. A kapitányi hivatalban egyedül Skozza Zoltán alkapitány volt, a ki azonnal hét fegyveres őrt vett magához s elment Kósa György lakására, a hol a körözött gonosztevőt meg is találta. Csonka Bálint nem ellenkezett és kijelentette, hogy délután önkényt akart jelentkezni a rendőrségnél. Mikor Skozza vasra akarta vezetni Csonkát, csak arra kérte a kapitányt, hogy ezt ne tegye, egyébbel nem törődik. Skozza Csonka Bálintot délben letényképeztette, délután kihallgatta s azután tüstént intézkedett, hogy a bünöst a szegedi törvényszék börtönébe szállitsák. A lopás elkövetésével gyanusitottak közül most még Maczonka György és a felesége vannak hátra, a kik Kanász Bartussal komaságban és nagyon jó viszonyban vannak. De a rendőrség állitólag már ezeknek is a nyomában van.

— **Földrengés.** Rómából táviratozzák: Aquilában tegnap reggel hullámszerü földrengést és Salernóban tegnap délután két lökést éreztek, kár nem történt.

— **Szimics anyja.** A trieszti rablógyilkos szomoru sorsa ágyba döntötte a gyilkos édesanyját, — mint már megirtuk, — sulyos betegen fekszik az első birósági itélet kihirdetése óta. A család azóta azzal hitegette az öreg asszonyt, hogy fia még nincsen véglegesen elitélve, de börtönében sulyosan megbetegedett. Popovics István, a Tökölyánum igazgatója, a ki régi barátja a Szimics családnak, már egy hét óta levelez a haldokló öreg asszonynyal, hogy ily módon készitse elő fia halálára. Mikor Popovics utolsó levelében tudtára adta, hogy fia a harmadizben megkapott skorbut betegségében meghalt, a szegény anya könnyek közt adott hálát istennek ezért a nagy kegyelméért és fölkérte Popovicsot, hogy gondoskodjék fia eltemetéséről és sirját f. hó 13-án, mint a halála következő szombatnapon, a görög keleti egyház szokása szerint szenteltesse be a temetőben. E szomoru feladat teljesitése végett Popovics tegnap délelőtt Kosztics Simon pesti szerb plébános és énekes kiséretében kiment a kőbányai uj köztemetőbe. A temető gondnoka személyesen kalauzolta őket a kivégzett rablógyilkos jeltelen sirjához, a hol két sirásó felállitotta az általuk hozott egyszerü kőkeresztet és a pap elvégezte vallási szertartását.

— **Megmérgezett gyermek.** Mint lapunknak Várpalotáról irják, ott általános részvétet kelt az a csapás, mely Wolf Pál várpalotai uradalmi bérlőt érte. Wolf lakásán ugyanis patkányok kiirtása czéljából nagymennyiségü arzenikum volt elszórva s Wolf két éves fia nem sejtve, hogy méreggel van dolga, az arzenikumot megizlelte. A gyorsan érkezett orvosi segélynek még eddig sikerült a fiut életben tartani, de végleges megmenekülése még kétes s a bevett arzenikum mennyiségétől függ.

— **Félholtra vert jegyző.** Alsó-Józsán (Hajdumegye) Sátrán Béla ottani jegyzőt a mult éjjel ismeretlen tettesek megtámadták és félholtra verték. A hallatlan eset hire villámgyorsan járta be az egész községet, a honnan azonnal jelentést tettek az esetről a Debreczenben székelő főszolgabirónak. A jelentés folytán a szolgabiró azonnal négy csendőrt küldött Józsára, kik a legerélyesebben nyomozzák a tetteseket.

— **Elsülyedt bárka.** New-Yorkból táviratozzák, hogy Halifax közelében e hó ötödikén sürü ködben a «The Queen» nevü gőzös és a «Madeleine» nevü halászbárka összeütköztek, minek következtében az utóbbi elsülyedt. Az elsülyedt bárka kapitányát, két kormányosát és szakácsát sikerült megmenteni, de a többi legénység, körülbelől 21 ember a vizbe fult. A gőzös csak csekélyebb sérüléseket szenvedett. A halászbárka Havre felé volt utban.

— **Öngyilkos kormánytanácsos.** Bécsből jelentik táviratban, hogy *Wallner* kormánytanácsos, az urakházának levéltárnoka ma a währingi temető egyik sirdombján revolvergolyót röpitett agyába és néhány órai szenvedés után meghalt. Az öngyilkosság oka ismeretlen. Az eset az öngyilkos előkelő társadalmi állása miatt rendkivül feltünést kelt.

— **Az időjárás Budapesten.** Borus, hüvös, őszies vasárnapunk volt ma a fővárosban, mely a késő éjjeli órákig megtartotta ezt a jellegét. Reggel 7 órakor a meteorologiai intézet jelentése szerint a légnyomás 754 mm. volt, mig a hőmérő 5·3 fokot jelzett Celsius szerint.

Rövid hirek. *Zrinyifalván* Visinger József 14 éves fiut a magasból ráomlött kukoriczatömeg agyon nyomta. — *Pusesinán* Spiczer Ferencz 99 éves odavaló lakos a Drávába esett és belefult. Holttestét másnap unokája találta meg a folyó szélén. — *Bécsben* a vakok intézetében e hó 11-én egy vak fiatal ember hirtelen elmezavarban felakasztotta magát és meghalt. — *Leobersdorf* és *Wittmansdorf* közt tegnap egy körülbelül 26 éves, a jobbmodu osztályhoz tartozó fiatal ember vetette magát a vonat elé, mely keresztülment rajta, ugy, hogy azonnal meghalt. — *Váczon* Kókai Márton vasuti teherszállitó csomagolót e hó 10-én az éjjeli tehervonat agyonzuzta. A mozdony bal lábát és bal karját metszette el, fejét pedig porrá zuzta. — *Dévaványán* Silbermann Lipót 15 éves leánya Regina felakasztotta magát.

= **Elfogott sikkasztók.** Ehrlich Ferencz szentesi születésü 21 éves kereskedősegéd mult hó 29-én gazdájától Ludasy Zsigmond vegyeskereskedőtől 29 frt 83 krt elsikkasztott és megszökött. Ehrlichet tegnap Gödöllőn elfogták és ide kisérték a főkapitánysághoz. — Weisz Jakab pozsonyi születésü 15 éves pékinast, a ki gazdája Kibcsek Károly pékmester kárára 100 frtot sikkasztott, tegnap Bazinban elfogták.

= **Letartóztatott tolvajnő.** Tegnap d. u. a rendőrség egy veszélyes tolvajnőt fogott el Turina Mari budapesti születésü 14 éves állitólagos ballettánczosnő személyében. Az elfogott tolvajnő ellen két rendbeli lopást igazoltak be. Az egyiket e hó 4-én Reinhardt Mihály dohánygyári munkás kárára követte el, mely alkalommal Reinhardtnak tüzoltó-u. 72. sz. a. levő lakásába az ablakon át behatolt és onnét 100 frt készpénzt és mintegy 100 frt értékü ruhanemüt vitt el. A másik tolvajlást tegnap követte el a fiatal betörő Lesnyák Tamásné napszámosnő kárára. Bement ugyanis az utóbbinak külső stáczió-utcza 36. sz. a. levő lakásába és ott egy ládából 4 db 36 frt értékü gyürüt és 50 frt értékü ruhanemüt ellopott. A rendőrség nyomozást inditott és ma sikerült elfogni a tolvajnőt.

= **Nagy verekedés polgárok és katonák közt.** Kőbányáról az éjjeli órákban nagy verekedést jelentenek a rendőrségnek. Az ottani Szabó-féle kávéházban több mulatozó huszár összezörrent a czivilekkel és többet közülök megsebesitett. A kerületi kapitányság jelentése szerint három polgár sulyosan megsérült.

= **Eltünt öreg ember.** Popper Dávid klattaui születésü, 70 éves kereskedő ma délelőtt eltünt kerepesi-ut 56. sz. lakásáról. Egy dobozra, melyben pár ezüst frt volt, a következőket szókat irta föl: «Adjátok át Paulina gyermekeinek, ez az utolsó kivánságom.» Hozzátartozói azt hiszik, hogy öngyilkossá lett.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **Tamássy József.** *Gerő* Károly az «Uzsai gyöngy» czimü darabjának első előadása alkalmából levelet irt *Tamássy* Józsefnek, melyben sajnálatát fejezte ki, hogy a müvész, ki eddig szinrekerült darabjaiban oly szépen játszott, utolsó müvében nem müködhetik közre. Tamássy erre a következő megható levéllel válaszolt: «Igen tisztelt Gerő ur! Levelét nagy örömmel vettem: jól esett sorait olvasni — helyzetemben. Köszönöm önnek, a mit csekély tehetségemre vonatkozólag irni szives volt. Minden szerző, a kiben tehetséget láttam, tiszteletem tárgya volt (s az most is) és iparkodtam müvét azon a szinvonalon megtartani, a melyen ő azt megteremtette s a melyen megtartani óhajtotta. Ön, igen tisztelt Gerő ur, egyike volt azoknak, a kiknek müve nagyon kedves volt előttem s azért igen sajnálom, hogy ujabb népszinmüvében, önnek ezen ujabb teremtményében, a talán nekem szánt szerep megalkotásában, illetve annak előadásában részt nem vehettem. Ez nekem lehetetlen volt. A mint ön ezt nagyon jól tudja. Lehető lesz-e valaha? Azt csak a jó isten tudja! Jön a tél — ez pedig hátráltatja a javulást! Győződjék meg azonban, hogy ha a szinpadra léphetek, minden erőmből fogom önnek müveit a legnagyobb sikerhez juttatni. A jó kivánatokért fogadja ezer köszönetemet és fogadja igaz tiszteletemet. Maradok igaz tisztelője Tamássy József.» — A levélben kifejezett balsejtelmek szerencsére nem igazoltak. A müvész ujpesti házikójában lassankint visszanyeri régi testi épségét és alapos a remény, hogy a téli évszak elmultával ismét viszontlátjuk őt a népszinház deszkáin.

— **Az orsz. képzőmüvészeti társulat választmánya** szombaton este Harkányi Frigyes elnöklete alatt ülést tartott. Az Arany-szobor bizottság nevében annak titkára, Beöthy Zsolt levelet intézett a társulathoz, melyben megkéri azt, hogy a Strobl Lajos és Zala György szobrászok közti pályázatnak eldöntése végett a nagybizottság által kiküldött javaslatkészitő bizottságba a maga részéről két tagot válaszszon. A választmány egyhangulag csatlakozott a szoborbizottságnak amaz óhajtásához, hogy Kelety Gusztáv és Lotz Károly küldessenek ki, minthogy azonban az ülésben jelenvolt Keleti Gusztáv ugy a maga, mint távollevő volt jury-tagtársa, Lotz Károly nevében is határozottan kijelentette, hogy bármily megtisztelő reájuk nézve a szoborbizottság bizalomnyilvánitása, mindketten kénytelenek ragaszkodni a korábbi lemondáshoz, az akkor felhozott okoknál fogva. A választmány ennek folytán ujabb választás utján Ebner Lajos festőtanárt és Hauszmann Alajos müegyetemi tanárt bizta meg azzal, hogy a társulatot az emlitett javaslattevő bizottságban képviseljék. A társulat igazgatósága kiváló fontosságot tulajdonitva annak, hogy a jövő évi párisi világkiállitáson lehetővé tegye a magyar müvészetnek külön osztályban leendő bemutatását, érintkezésbe lépett az e czélból Párisban Munkácsy Mihály elnöklete alatt alakult osztrák-magyar képzőmüvészeti bizottsággal, különösen azért, hogy megtudja, vajon a magyar osztálynak szánt mütárgyaknak Párisba és onnan visszaszállitásával járó tetemes költséget a világkiállitás rendező bizottsága hajlandó volna-e elvállalni, vagy legalább a vasuti szállitásra nézve némi kedvezményt nyujtani. Minthogy a társulat saját segélyforrásaiból ily sok ezer forintra menő költséget nem fedezhetne, az igazgatóság kénytelen volt e kérésének kedvező elintézésétől függővé tenni azt, hogy a magyar osztály létrehozását magára vállalja. A párisi bizottság illetékes helyen szerzett értesülés alapján tudatta a társulattal, hogy kérelmét feltétlenül megtagadták. Nem maradt ezért más hátra, hogy az igazgatóság, bármennyire fájlalta, hogy a magyar müvészetnek ugy mint legutóbb Bécsben és Münchenben, a párisi világkiállitáson méltó helyet nem biztosithatott, kénytelen volt e szándékától elállni és azt a párisi bizottsággal közölte is, hogy a mennyiben az egyes müvészekhez fordulni kivánna müveik átengedése iránt, arra még elegendő idővel rendelkezzék. A választmány a felhozott kényszeritő körülményeknél fogva az igazgatóság eljárását jóváhagyta. Minthogy a hazai kitünőségeink mellszobrainak beszerzése czéljából a társulat által az iparmüvészeti társulattal közösen kitüzött két — egyenkint 250 frtot tevő — szobrászati dijra, melynek pályázati határideje szeptember hó 1-jén letelt, egy pályamü sem érkezett, a választmány elhatározta, hogy az iparmüvészeti társulattal egyetértőleg vagy ujabb pályázat lesz e dijakra hirdetendő, vagy a kivárt mellszobrok közvetlen megrendelés utján lesznek készitendők. Az igazgatóság bejelentette, hogy özv. Nadányi Albertné alapitványának ez évi 250 frt kamatait Bányai Ferencz szobrásznak, Zumbusch bécsi tanár jeles tanitványának adta ki. Végül Kallivoda Imre, Kegyes József és Moretti R. L. a társulat rendes tagjai sorába fölvétettek.

— **Jövő heti szinházi játékrend.** *A nemzeti szinház* játékrendje: *Hétfőn*, 15-dikén Makranczos hölgy. Havi bérlet 13. szám. *Kedden*, 16-ikán Thurán Anna. Havi bérlet 14. szám. *Szerdán*, 17-én A párisi. Havi bérlet 15. szám. *Csütörtökön*, 18-kán A Kókai-ház. Havi bérlet 16. szám. *Pénteken*, 19-dikén A vasgyáros. Havi bérlet 17. szám. *Szombaton*, 20-dikán Kolostorból. Nőuralom. Havi bérlet 18. szám. *Vasárnap*, 21-dikén Thurán Anna. Havi bérlet 19. szám. — *A m. kir. operaház* játékrendje: *Hétfőn*, 15-kén Az operaház zárva. *Ked-den*, 16-kán Az afrikai nő. Arkel Teréz asszony vendégjátékául. Bérlet 9. szám. Rendes helyárak. *Szerdán*, 17-dikén a várszinházban A sevillai borbély. *Csütörtökön*, 18-ikán A trobadour. Perotti Gyula ur vendégjátékául. Bérlet 10. szám. Rendes helyárak. *Pénteken*, 19-kén Az operaház zárva. *Szombaton*, 20-kán (Még nincs megállapitva.) *Vasárnap*, 11-kén A zsidónő. Arkel Teréz asszony és Perotti Gyula ur vendégjátékául. Bérlet 12. sz. Rendes helyárak. — *A népszinház* játékrendje: *Hétfőn*, 15-ikén Az uzsai gyöngy. *Kedden*, 16-ikán Kisvárosi hirességek. *Szerdán*, 17-én Uzsai gyöngy. *Csütörtökön*, 18-kán Kisvárosi hirességek. *Pénteken*, 19d-ikén A suhancz. *Szombaton*, 20-kán Kisvárosi hirességek. *Vasárnap*, 21-én Az uzsai gyöngy.

— **Az orsz. m. kir. zene- és szinmüvészeti akadémia** zenészeti osztálya e hó 22-én, Liszt Ferencz születése napján rendezendő zeneestély müsora a következő: 1. Liszt Ferencz: Szent Erzsébet oratoriumának bevezetése orgonára. Előadja Schwarcz Hugó. 2. Beethoven Lajos: Op. 131. Négyes (cis-moll). Előadják Hubay Jenő, Herzfeld Viktor, Popper Dávid és Grünfeld urak. 3. Liszt Ferencz: «Wo ist es?» «Comment disent-ils?» Énekli Bianchi Biancha. 4. Chopin F.: Lengyel dal: Tanulmány (F-moll); magyar rapsodia (No. 12) zongorán előadja Thomán István. 5. Liszt Ferencz: «Über allen Gipfeln ist Ruh», «Am Rhein» énekli Bignio Lajos. 6. Liszt Ferencz: «Concert pathetique» zongorán előadják Szendi Arpád és Thomán István. Belépti jegyek hétfőtől fogva Rózsavölgyi és társa zenemükereskedésében kaphatók 3 és 2 frtért.

— **Felfedezett Correggio-kép.** A váczi székesegyház restaurálása közben nemcsak érdekes freskókra, hanem — mint bennünket értesitenek — két nagybecsü festményre is akadtak, a melyek eddig el voltak rejtve a müértők szemei elől. Az egyik *Correggio* szent Veronikája, a másik *Kupeczky* szent Magdolnája. A mestermüveket *Moretti* R. L. restaurálta.

— **A német szinházban** ma a meiningeniek Shakespeare *Téli regé*-jét vették elő. A sok harczi zaj, kardcsörgés és trombitaszó után szinte jól esett a nagy britt költő eme félig álomból, félig valóságból szőtt darabjában gyönyörködni, mely a meiningeniek szczenikai müvészetének keretében valódi élvezetet nyujtott. A törvényszéki jelenet és a negyedik felvonásbeli pásztorünnepély csoportositás ma is sok tapsot hoztak a személyzetnek és Chronegk rendezőnek, a ki többször kénytelen volt a lámpák elé jönni. A szereplők közül Lindner Amandát kell kiemelnünk, a ki Hermione önmegadását és fájdalmát elég sikerrel tolmácsolta. Weisernek is volt néhány sikerült jelenete, Leontes szerepében. Perditát Prasch Grevenherg Auguszta játszotta, ki ma lépett fel először s egy szép koszorut kapott. A darabot holnap és holnapután ismétlik.

A Burgszinház megnyitó előadása.

— Az Egyetértés tudósitójának távirata. —

Bécs, okt. 14.

Az uj Burgszinházat Weilen lovag ez alkalomra irt prológjával nyitották meg, melynek személyei a Burgszinház szelleme, a költészet geniusza, Thalia és Melpomene. A szinpad az uj szinház pompás lépcsőházát mutatja. A prológ három jelenetből áll. Az első jelenetben a Burgszinház szelleme s a költészet geniusza lépnek fel, mely utóbbi csábitja az uj ragyogó épületbe, a szinháznak a régi házból kizárt szellemét. Ez el van keseredve, hogy régi otthonából kizavarták, s bájran áll az uj otthon előtt, melynek fénye és szemkápráztató ragyogása bizalmatlansággal tölti el. A költészet geniusza buzditja, hogy ne törődjék a külső fénynyel, csillogással, hanem gondolja meg, hogy ő a hajléktalan itt uj otthont talál, a hol tárt karokkal s epedve várják. A Burgszinház szelleme sajnálja régi bajtársait, kiktől válnia kell, de a költészet szelleme biztositja, hogy régi ismerőseit, bajtársait mind megtalálja uj otthonában is. A szellem ekkor ujra felemeli lelkületét s látva a fényt és ragyogást, eltöprenkedik, hogy szálljon ő sikra ilyen pompával, mikor egyetlen, gyarló fegyvere a — szó. A költészet geniusza eme lelkes és szép szavakban rajzolja előbb a szó hatalmát és erejét. Ekkor olvadó zene hangjai mellett fellépnek: Thália és Melpomene, a kik ékes szavakkal, a mult és jelen költőinek dicsőitésével, lelkes tapssal s a hirnév koronájával kecsegtetik a Burgszinház félénk szellemét. Ekkor még egyszer megszólal a költészet geniusza és szólitja a Burgszinház szellemét. Szavait trombitaharsona szakitja félbe. A szinről az oszlopcsarnok eltünik, s egy templom áll a szinen, melyben a Burgszinház összes tagjai együtt vannak. Erre a Burg-szinház szelleme örömtől ujjongva kitör s könyes szemekkel üdvözli régi ismerőseit, kik az *uj* házba a *régi* szellemet hozták magukkal. Végül forró köszönetet mondott az uralkodónak e fényes ajándékért, melylyel kegyeltjeit meglepte. A függöny az osztrák néphimnusz hangjai mellett legördül.

Pont 7 órakor megnyiltak az udvari páholy ajtai és belépett a király, Milán király, a walesi herczeg, Rudolf trónörökös, Stefánia trónörökösné, Mária Valéria főherczegnő, Károly-Lajos főherczeg és Mária Therézia főherczegnő, továbbá Lajos Viktor, Albert Vilmos, Erzsébet, Ottó, Mária Jozefa, Margit, Rainer Ferdinánd főherczegek és főherczegnők. A szinpad melletti udvari páholyokban megjelentek: Goess grófné főudvarmesternő, Paar gróf főhadsegéd, Esterházy Miklós herczeg, mint a királyi család tagjainak kisérete és a walesi herczeg mellé beosztott tisztek. Az udvari páholyok közelében, egy első emeleti páholyban ültek Auersperg Aglája herczegnő, Mária-Valéria főherczegnő barátnője és Korniss grófné, a főherczegnő udvarmesternője. A jobboldali földszintes pályokban Hohenlohe herczeg főudvarmester, Traun gróf fővadászmester, Esterházy Lajos herczeg, Dietrichstein herczegnő, Croy herczegnő, Larisch gróf, Vecsera báróné, Matringer osztályfőnök, Hasenauer a szinház épitője foglaltak helyet, a baloldaliakban Bezeczny főintendans, Reuss herczeg német nagykövet, Hochberg gróf, Perfall báró, Putlitz Rudolf, Bronsard. Az első emeleti páholyban: Koburg herczeg, Trautmannsdorf gróf főkamarás, Kálnoky külügyminiszter, Taaffe, Gautsch miniszterek, Possinger helytartó, Uhl polgármester, Beniczky belügyi államtitkár és Jókai Mór. Az udvari páholyban középen ült Stefánia trónörökösné, jobbján Milán király és a walesi herczeg. A páholyokban láthatók voltak még: Pallavicini őrgróf, Harrach gróf, Rothschild báró; a másodemeleti páholyokban Westermayer udvari tanácsos, Weilen lovag, Dóczy Lajos, Jahn, Jauner, Steiner, Walzel, Blasel, Neumann, Stempel, Kleer, Ingermann, Hoffmann idegen szinigazgatók. A földszinten a Burgszinház törzs és bérlő közönsége foglalt helyet a sajtó képviselőivel. Ragyogó fény töltötte be az egész házat. Midőn az udvar elfoglalta helyét, felgördült a függöny s ott állottak a szinpadon Lewinszky, mint Moór Ferencz, Schoene, a «Bölcs Náthán» szerzetese és Arnsburg, mint Wagner Fausztban; a nőkkel együtt kivétel nélkül klasszikus jelmezekben. Sulzer karmester zenekarával rázendítette Beethoven «Házszentelés»-ét, mely darab mesteri előadása után a függöny felgördült. Sonnenthal és Wolter asszony az uj Burg-szinház vestibuljének egy lépcsőjén előléptek s Sonnenthal megkezdte Weilen prologját, mint a régi Burgszinház szelleme, Wolter pedig, mint a költészet személyesitője, közvetlen utánuk Gabillonné, mint Melpomene, Hohenfels kisasszony pedig, mint Thalia. A prolog végén a szinpad hátterén a köd oszolni kezdett s az összes személyzet festőies csoportokban ényes látványt nyujtott; középen Krastel mint Picolomini, kezében a császári czimerrel, Baumeister mint zalameai biró, Gabillon mint Hagen, Hartmann mint herczeg Galotti Emiliában, Hübner mint Ferencz Goetzben és Schreiner mint Domingo Don Carlosban. Midőn Sonnenthal a prologban e szavakat mondá: hála a császárnak, az összes jelenvoltak felállottak s a közönség az udvari páholy felé fordulva, viharos, többször megujuló éljenzésben tört ki. — A király meghajlással fejezte ki köszönetét az ováczióért, mire a közönség leült s Sonnenthal tovább folytatta a prologot. A prológ végeztével a Gott erhaltét játszotta a zenekar, erre ismét felállt a közönség s ismét viharosan éljenezte az uralkodót. A következő felvonásköz soká tartott, ezt a közönség a foyer s a mellékhelyiségek megtekintésére használta fel. Midőn a a függöny fölgördült Ahasver király assir udvarát pillantották meg a nézők. A diszletek s Barcescu Agatha jelmezei szemkápráztatók voltak; a Burgszinház fiatal müvésznője Eszter szerepében ragyogtatta müvészetét, Sonnenthal szerepének kiváló müvészettel való megjátszásával tünt ki. Erre Wallenstein tábora következett pazarfényü kiállitással s mintaszerü szereposztással. Gabillon, Hartmann, Thyme mesteri alakitásai rendkivül nagy hatással voltak a közönségre. Az előadás végeztével a közönség teljesen megelégedve hagyta el a müvészetnek emelt ragyogó házat. Az udvari intendatura meghivására jelen voltak a megnyitó előadáson: Jókai Mór, Ábrányi Kornél, Benitzky Ferencz államtitkár és Paulay Ede, kiket a legnagyobb figyelemben részesitettek.

SPORT.

Budapesti őszi lóversenyek.

— Hetedik nap. —

— okt. 14.

«Magyar lovak a külföldön» szinte állandó czim volt a magyar ujságokban, smelyek örvendve hozták a tudósitásokat, hogy a berlini, a hamburgi, a baden-badeni derby kék szalagja magyar lónak jutott, hogy versenyistállóink a külföldön egyre-másra aratták a fényes diadalokat. Most a németek visszaadták a kölcsönt, az *Októberi Handicap* háromezer forintos diját *Altenburg*, a graditzi porosz királyi főménes lova vitte el. Tiz magyar istálló kisérelte meg a dijat megvédeni; Öreglak, Pity the blind, Oroszlán, Rusnyák, Pajzán startoltak a porosz kanczával, de Altenburg nagy fölénynyel, biztosan és könnyen nyerve verte meg magyar versenytársait. A porosz főménes most harmadizben küldte lovait a budapesti gyepre, de eddigélé nem tudott dijat elvinni. Mai szép győzelme bizonyára kedvet csinál több német versenyistállónak s igy jövőre a budapesti turf is elnyerheti az internáczionális jelleget, a mit eddig teljesen nélkülözött.

A mai versenyek második érdekes eseménye a Kladrubi dijért való verseny volt. A máig legyőzetlen Filou, Triumph, Willich és Kincsőr startoltak, s a dijat gyönyörü futam után Willich vitte el, Triumph pedig a harmadik helyre szoritotta Filout, a mely eddig hét versenyben volt győzelmes.

Az akadályverseny matsch volt Bolgár és Valentin közt. Az utóbbi pompásan ugrotta az akadályokat, azonban a második kerülőnél keresztülbukott a deszkafalon, s maga alá temette lovasát *Fletscher* jockeyt, Valentin nyomban felugrott, de lovassa eszméletlenül maradt a földön. Nagy sokára kocsin beszállitották a szerencsétlenül járt jockeyt, a ki kulcscsontját kettétörte, s aligha fog többé lóra ülhetni.

A mai utolsó versenynapon a futamok eredménye a következő volt:

I. *Allamdij.* 2000 frank. Oly 2é. és 3é. kontinent. mének és kanczák számára (franczia lovak kivételével), melyek 1000 frt értékü versenyt (eladó verseny kivételével) még nem nyertek. Táv. 1300 m. Startoltak: gr. Festetics Tassilo 2é. pm. *Coquin*, br. Rothschild N. 2é. sk. *Grace*, gr. Degenfeld Gusztáv 3é. sm. *Mozdony*, Egyedi A. 2é. sm. *Vőfély*, hg. Thurn és Taxis E. 3é. sm. *Volapük.* A startnak második kisérlete sikerült. Első lett nyakhoszszal nyerve *Coquin*, második *Grace*, nyakhoszszal mögötte harmadik *Mozdony.* — Idő: 1 p. 27 mp. — Totalisateur: 5 : 24. — 50 kros helyen 1 : 4. — 30 kros helyen 1 : 4. — Helyrefogadások: I. 25 : 40. II. 25 : 30. — Könyvfogadások: Grace 1½ reá, Coquin 4 : 1, Vőfély és Volapük 7 : 1, Mozdony 10 : 1. — Versenyérték: 800 frt a nyerőnek, 360 frt a másodiknak.

II. *Kladrubi-dij.* 2000 frt. 2é belföldi mén és kancza számára. Táv. 1200 m. A startnál megjelentek: Gr. Esterházy Miklós pm. *Willich*, gr. Apponyi Antal sm. *Triumph*, Egyedi A. pm. *Filou*, Blaskovich Ernő sm. *Kincsőr.* Első lett küzdelem után egy hoszszal biztosan nyerve *Willich*, második *Triumph*, nyakhoszszal, harmadik Filou. Idő: 1 p. 23 mp. — Totalisateur: 5 : 44. 50 kros helyen 1 : 5. — 30 kros helyen 1 : 5. Helyrefogadások: 25 : 58. 25 : 42. Könyvfogadások: Filou 1 1/3 reá, Triumph 2 : 1, Willich 7 : 1, Kincs-őr 10 : 1. Versenyérték: 2225 frt a nyerőnek, 225 frt a másodiknak.

III. *Októberi handicap.* 3000 frt. Oly 3é. és id. kontinent. lovak számára (franczia lovak kivételével), melyek 1887. vagy 1888-ban bármely versenyben (kivéve eladó versenyt) első vagy másodiknak helyezve lettek. Táv. 1600 m. Futottak: Graditzi por. kir. főménes 3é. pk. *Altenburg*, M. C. Phipps 3é. s. m. *Öreglak*, br. Rothschild N. 3é. pk. *Blue Black*, gr. Kinsky Zd. 3é. s. m. *St. Wolfgang*, gr. Erdődy K. 3é. pm. *Engadin*, gr. Festetich Tassilo 4é. pm. *Erlaucht*, Jekey Alb. száz. 3é. pm. *Weatherby*, br. Üchtritz Zsigmond 3é. pk. *Pithy te blind*, Mr. C. Wood 3é. pm. *Rusnyák*, Blaskovich Ereő 5é. pm. *Pajzán*, gr. Trauttmansdorff K. hadn. 3é. s. m. *Oroszlán.* A start csak hosszas próbálgatás után sikerült. A field *Altenburg* vezetése mellett indult meg s a vezető két hoszszal könnyen nyerve érkezett be elsőnek. Második *Öreglak*, félhoszszal mögötte *Blue Black.* Idő 1 p. 47 mp. — Totalisateur 5 : 26. — 50 kros helyen 1 : 8. — 30 kros helyen 1 : 9. — Helyrefogadások I. 25 : 43. II. 25 : 38. III. 25 : 103. — Könyvfogadások: Öreglak 3 : 1, Rusnyák és Altenburg 5 : 1, Weatherby és Pity the blind 7 : 1, Oroszlán, St. Wolfgang és Erlaucht 10 : 1, Pajzán 16 : 1, Blue Black 20 : 1, Engadin 25 : 1. Versenyérték: 3000 frt a nyerőnek, 480 frt a másodiknak, 100 frt az egyleti pénztárnak.

IV. *Őszi kanczadij.* Allamdij 5000 frc. Minden 3é. és id. kontinentális kancza számára, franczia lovak kivételével. Táv. 2400 m. Csak két ló futott: Gr. Kinsky Zdenko 4é. sk. *Cintra* és br. Springer Gusztáv 3é. sk. *Babona*, s ilyen rendben érkeztek is be. Totalisateur: 5—6. — 50 kros helyen: 1 : 1.25 — 30 kros helyen: 1 : 1.50. Könyvfogadások: Cintra 4 reá, Babona 3 : 1. Versenyérték: 2000 frt a nyerőnek, 75 frt a másodiknak.

V. *Claiming Stakes.* 1000 frt. 2é. és id. continentális lovak számára, franczia lovak kivételével. Táv 950 m. Futottak: Péchy Andor 3é. sm. *Mollináry.* Ifj. gr. Esterházy Móricz 3é. pk. *Jadwiga.* Mr. C. Phipps 2 év p. k. *Rossz leány.* Első nyakhoszszal nyerve *Mollináry*, Rossz leány rossz harmadik: Idő: 1 p. 3 mp. — Totalisateur: 5 : 15. — 50 kros helyen: 1 : 3. — 30 kros helyen: 1 : 2. — Helyrefogadások: I. 25 : 34. II. 25 : 33. — Könyvfogadások: Jadwiga 1¼ reá, Mollináry 1½ : 1, Rossz leány 4 : 1. — Versenyérték: 1040 frt a nyerőnek, 40 frt a másodiknak.

VI. *Akadályverseny.* Handicap. 1000 frt a nyerőnek és 200 frt a 2-iknak. Táv. 4800 mtr. Startoltak br. Üchtritz Zs. 5é. p. m. *Bolgár* (fv.), gr. Kinsky Zdenko id. pm. *Valentin.* Valentin a deszkafalnál elbukott, s igy a dijat *Bolgár* nyerte. — Totalisateur: 5 : 8. — 50 kros helyen: 1 : 1.75. — 30 kros helyen: 1 : 1·50. Könyvfogadások: Valentin pari, Bolgár 1½ reá. Versenyérték; 1100 frt a nyerőnek, 215 az egyleti pénztárnak

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A községi választások** tárgyában több kőbányai választó polgár holnap, e hó 15-én este 7 órakor a füzér-utczai Foitt-féle vendéglőben értekezletet tart.

— **Az I. kerületi elöljáróságnál** *Saxlehner* András keserüviz-forrás tulajdonos panaszt emelt egy franczia részvénytársaság ellen, azt adván elő, hogy a társaság egy telken, mely az ő tulajdonát képezi, nagyobbszerü épitkezéseket eszközölt és nagyobb beruházásokat tett.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A gyermekbarát-egyesület** ma délelőtt választmányi ülést tartott Berecz Antal elnöklete alatt. A hidegebb évszak beállván, az egyesület ismét megkezdi müködését. Örömmel vették tudomásul, hogy a királyné 100 forintot adományozott az egyesületnek. Elhatározta a választmány, hogy kérvényt intéz a fővároshoz, a melyben a Rökk-féle alapitványból az egyesület czéljaira is kér egy bizonyos összeget. Budapest főváros az 1888—89. évre 2000 forint segélyt szavazott meg az egyesületnek, s igy az egylet ez évre tőkéin kivül öszszesen 6000 forint fölött rendelkezik.

— **A budapesti molnárok egyletének** küldöttsége ma, az összes budapesti malomtulajdonosok, igazgatók és főmolnárok előtt tisztelgett, átnyujtotta az egylet alapszabályait s felkérte azokat az egylet támogatására.

Az ezredik novella.

— A Petőfi-társaság októberi ülése. —

— október 14.

A mai jubileumgazdag világban, mikor az esztendő háromszázhatvanöt napja közül alig mulik el egy is jubileum nélkül, a mikor a főméltóságoktól a lakájokig mindenki legalább féltuczat jubileumot ül, szinte ujjong az ember lelke, ha végrevalahára olyan jubileumot lát, a mely valóban méltó a megünneplésre. *Vértessy* Arnoldot ma joggal és méltán ünnepelte a Petőfi-társaság s vele együtt a magyar irodalom minden ismerője, mert nem az ég kegyes jóindulatát ünnepelte, mely bizonyos kerek számu évekig megáldotta hivatallal, munkakörrel, hanem megünnepelte a teremtő munkaerőt, a mely büszkén hirdethetné ország-világnak: Ime, ezt én csináltam, ezt én teremtettem! Hogy Vértessy Arnold harmincz éve dolgozik, munkálkodik, azért Vértessy Arnold hálát adhat az egek urának, a ki megáldotta erővel, tehetséggel, munkakedvvel; de azért, hogy Vértessy *ezer novellát* irt, hogy ezer irodalmi értékü munkát teremtett, hogy müveivel ezer meg ezer embernek szerzett kellemes órákat, s egyuttal tanitott és oktatott is, azért megérdemli, hogy olvasói, kiknek gyönyörüséget szerzett, hogy a társaság, amelynek alapitói közt volt, hogy a nemzet, melynek dolgozott, egyforma örömmel ünnepeljék.

Ezer novellát, ezer teljes, bevégzett munkát irt Vértessy Arnold, mindenik telve eszmékkel, gondolatokkal, s ezzel életet lehelő munkákból olyan emléket teremtett magának, mely nemzedékeket fog tulélni, s amelynek piedesztáljáról büszkén tekinthet alá a termékeny, népszerü iró.

Ennek az ezredik novellának meghallgatására ma legalább is háromannyian tódultak az akadémia Kisfaludytermébe, mint a mennyit az ily ünnepélyhez nagyon is szük terem befogadhatott. A teremben sürüen összezsufolva egymás hátán állott a nagyobbára hölgyekből álló diszes közönség, s az akadémia disztermében közszemlére kitett Arany-szobor mintáknak is számos nézője akadt, a kik már nem fértek el a felolvasó-teremben, s nem hallgathatták meg Vértessy Arnold ezredik novelláját.

A népszerü iró jubiláris munkájának felolvasását a Petőfi-társaság mai ülésén még három felolvasás előzte meg. Az első felolvasó *László* Mihály r. tag volt, «Ébredő szivek» elbeszélésével, majd *Ferenczi* József r. tag olvasta fel *Dömötör* Pál vendégnek egy tetszéssel fogadott költeményét. Ezután *Reviczky* Gyula r. tag «Szinházban» czimü hangulatos költeményét olvasta fel. Otello-t, Verdi dalmüvét adják a szinházban; a szerző alig tekint a szinpadra, egy fiatal, üde, bájos lánykán csüng tekintete s lesi az arczából, vajjon mit néz valóságnak és mit játéknak. A szerelmes Desdemona boldogsága, a mór szenvedélyes zajongása valóság a lányka szemében; a dühös féltékenység, a gyilkos bosszu csak játék. Az utolsó strófa elmondja, minő másképp lesz ez évek mulva, «ha majd egymásután bucsut veszen a lelkes ifjuság, a vágy, a hit: Játéknak nézed a szerencse csókját s nem mosolyod, könnyed lesz a valóság.»

Lelkes éljenzéssel, szünni nem akaró tapsokkal fogadták *Vértessy* Arnoldot, a ki ezután a felolvasó-asztalhoz lépett, hogy «*Az ezredik novellá*»-t felolvassa. A jubiláns irót *Komócsy* József elnök a következő meleg hangon elmondott beszéddel üdvözölte:

«Ezer szó, ezer betü, ezer gondolat, ezer történet; — hány éjszakádat, hány nappalodat áldoztad fel, mig ennyit alkottál! Az irodalomtörténet ritkán mutat fel oly irót, a ki ezer munkát végzett be, a ki kora ifjuságodtól, gyermekkorodtól fogva járultál ahhoz az oltárhoz, melyre rátetted a szivedet, az igaznak s a szépnek szolgálatában, a magyar elbeszélő költészet oltárára lényednek legnemesebb részét tetted le. Valóban tisztelettel gondolunk munkásságodra és büszkék vagyunk rá, hogy társunk vagy. Az «ezer» szó elveszti a szám rideg jelentőségét és mint ezer virág áll előttünk, melyekből koszorut fontál önmagadnak. Büszkén nézhetsz vissza pályádra, mely annyi virágot hozott. De a hol sok a virág, sok a tövis is. A magyar irónak abban az időben, mikor munkásságodat kezdted, csak nagy küzdelmek árán lehetett bejutni abba a templomba, a hol gondolatát a költészet virágaival ékesithette. Te még a politikai élet hullámai közt is fentartottad csolnakodat, melyben megőrizted lelked arany gyapját. A magam és társaim nevében tolmácsolom szivünk legigazabb kivánságait: légy még sokáig támogatója társaságunknak és szorgalmas munkása a szépirodalomnak!»

A meghatottságtól reszkető hangon kezdte felolvasását Vértessy. Iróasztalomnál ülök — igy kezdődött az ezredik novella — s fáradtan álmadozva hajtom le fejemet, mig kezemben rezeg a toll, mintha gépiesen akarna tovább futni a papiroson, mely félig beirva hever előttem.

Folytassam? A kuszált fekete betük mögül sötét képek emelkednek ki, sápadt alakok ütik fel fejeiket, régi ismerős arczok, a kikkel hol itt, hol ott találkoztam az élet hosszu országutján, a kik ifjak voltak egykor, reménytől duzzadtak, boldogságtól ragyogók s a kik hervadtan, fásultan tekintenek most felém. Büszke, merész, becsvágyó lelkek, kik az eget akarták megostromolni s most a földön fetrengenek, szép, üde, fiatal leányok, tiszták, mint a hajnali harmat, szendék, mint az oltárkép s a kiknek szive most már olyan lett,

mint a vendégfogadó, ki s bejár rajta s gyorsan váltja fel egymást a szálló-vendég. Csalódott existencziák, a kik elkeseredetten tengetik tovább nyomorult éltüket, eltiport ártatlanság, elárult szerelem, romba dölt nemes szándékok, megtört szivek, melyekkel hoszszan ki van rakva az élet országutja, hitványak kenyérharcza, a kik egymást taposták, hogy ki juthasson zsirosabb falathoz, becsület, mely koldulni jár s gazság, melyet fényes hintóban ünnepelnek, szemérmes szegények, a kiket mindenki hátrataszigál s nyegle, ravasz lelkületü emberek, a kik mindenütt boldogulni tudnak: Körültem zsibong az élet nagy vására, hivalkodásával, csillogásával és nyomoruságával, álhőseivel, törpe nagy embereivel, vásárra vitt erényeivel, titkos szégyenével és mosoly alá rejtett kétségbeesésével.

Hová nyuljak? Kezem egy-egy vérző sebet érint egy-egy leplet ránt le a hamis becsület kendőzött arczáról, egy-egy gyászos, tragédia nyomára bukkanok, mely vidáman, könnyelmüen kezdődik s iszonyuan végződik; egy-egy örvényre, mely elnyel ifjuságot, ártatlanságot, családok jólétét, becsületét, jövőjét, egy-egy élőhalottra, a ki panasz nélkül hordja nehéz jármát, mig le nem roskad alatta.

Ezerszer láttam őket szinről-szinre, egy uton jártam velök, reszketett szivem, mikor láttam a meg nem érdemelt nyomort, a pöffeszkedő gonoszságot diadalpolczán s az ideált sárba taposva. Mikor láttam a képmutatók seregét, a kik a bölcsességet prédikálják, s a kik megtapsolják azt, a ki fent van és elgázolják azt, a ki lent van. Mikor láttam azokat a büszke, daczos, nemes lelkeket, a kiket az együgyüség elitél s az önző hideg lelküség a kárhozatba kerget.

Rózsásabb vidéket keressünk, szegény tollam, mosolygó, nyájas, derült világot, a hová még nem vetette zord árnyékát az élet, a hol a szemek eleven tündöklését még nem homályositja el. A jövő aggodalma, ahol tánczolnak, mulatnak, nevetnek.» Egy fiatal, szerelmében csalódott nö történetét irja le ezután, a ki csak házassága után ábrándul ki, s a kit férje bánásmódja a halálba kerget. Szünni nem akaró taps és éljenzés fogadta az ezredik novellát, mely diszes kiállitásban önálló kötetben is meg fog jelenni, a szerzőnek arczképével diszitve.

*

A Vértessy Arnold tiszteletére az irók és müvészek körében rendezett *banket* igen szépen sikerült. Nagyszámu diszes társaság volt jelen: főleg az irodalmi világ volt képviselve, de megjelentek Kőrössy Sándor, Molnár Antal, Lukács Gyula orsz. képviselők is s ott volt sz. kir. Debreczen város érdemes polgármestere *Simonffy* Imre kir. tanácsos is. Az irók közül jelen voltak: Komócsi József, Urváry Lajos, Visi Imre, Mikszáth Kálmán, Bartók Lajos, Szabó Endre, Mezey Ernő stb. és egyáltalán az irók közül a legszámottevőbb munkások s az ünnepelt rokonaiból Kuklay János föv. biz. tag. A vidám vacsora alatt pezsgőzés közben számos toasztok mondattak. Csaknem minden jelenvolt mondott egy-egy felköszöntőt az ünnepeltre *Vértessy* Arnoldra, a ki meghatottan köszönte meg a minden irányban tapasztalt üdvözleteket. Az első pohárköszöntőt a Petőfi-társaság alelnöke *Komócsy* József mondotta Vértessy Arnoldra s ezt követték Urváry Lajos mint az irók és müvészek körének elnöke, Lukács Gyula orsz. képviselő, Szabó Endre, Mezei Ernő, Kodolányi Antal. *Vértessy* Arnold felköszöntőjében a mai magyar irodalom ifju erőit éltette, kik ne csak folytassák azt a nehéz munkát, melyet az 50-es években egyideig ő csaknem egyedül végzett, hanem betetőzzék azt. Hangos derültséget keltett a Dolinay felköszöntője, ki jól sikerült viczcznek mondotta azt, hogy mert a Petőfi-társaság a mult nyáron Debreczent felültette, most annak a városnak tekintélyes polgármestere eljött a társaság ez ünnepére. Természetesen rögtön felelt erre *Simonffy* Imre polgármester, felemlitve, hogy ők Debreczenben nem neheztelnek már s bármikor jöjjön is városukba valamely irodalmi társaság, ők azt mindig tárt karokkal fogják üdvözölni. *Visi* Imre Debreczen polgármesterét köszöntötte fel, továbbá az ünnepeltet mint egyik legrégibb magyar hirlapirót. *Kőrössy* Sándor orsz. képviselő pedig előbb az ünnepeltet, majd egy más toasztban annak szeretett nejét és jelenvolt aposát *Kuklay* János tekintélyes fővárosi bizottsági tagot, a mit Kuklay a maga részéről szép toasztban köszönt meg.

Több üdvözlő távirat is érkezett az est folyamán; többek között Debreczenből gróf *Vay* Danieltől, az otlani kaszinótól, («Büszkeségünkre szolgál, hogy ezredik novelládat Debreczenben irtad meg»); *Algya* Sándortól a honvédelmi miniszter szárnysegédétől, gróf *Teleki* Sándortól, kinek távirata igy hangzik: «Garibaldi alatt nem lehettem egy az ezerből, ma egy vagyok az ezerből, kik üdvözölnek; irjál még jo egészségben ezer novellát és fizessék ezer forinttal darabját. Szivvel testvériesen tisztelem társainkat. *Teleki Sándor.*»

Érdekes volt az a levél, melyet Szabó János, az egi lapok szerkesztője küldött Egerből. Emlékezteti ebben Vértessyt, hogy az első irodalmi dolgozatát, mely nyomtatásban megjelent az 50-es évek elején, az ő lakásán irta a Magyar-utczában, egy éjjel a Vass Gereben lapja számára. Vass Gereben, — irja, — nagyon meg lehetett szorulva, mert a mi akkor ritka eset volt, öt forint előleget adott neki, Szabónak egy irandó tárczaért. Az öt forintnak rögtön a nyakára hágtak, de biz' ő a tárczát nem volt képes megirni, hanem megirta helyette Vertessy, s az meg is jelent a Vass Gereben lapjában. «Halljuk a vádlottat» szólt Kőrössi stentori hangja s Vértessy rögtön felállott igazolni magát. Elösmerte, hogy a dolog ugy történt, de a dolgozat nem az ő neve alatt jelent meg, s igy azt ő el sem ösmerheti a magáénak. Ő első novelláját, «A mór király»-t Vadnay Károly lapja számára irta 30 évvel ezelőtt a Hölgyfutárba. E körülmény felemlitésénél az ünnepelt örömmel ragadta meg az alkalmat, hogy *Vadnayt* éltesse, ki már neki is pártfogója volt, mint kezdő irónak, s az maradt 30 éven át megszünés nélkül. A kedélyes lakoma jókedvü pezsgőzés mellett éjfélig tartott.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **A Rumy-bilikom** ügyében a kir. jogügyek igazgatósága tudvalevőleg kérvényt adott be a szombathelyi törvényszékhez, melyben kéri, hogy a bilikom leltároztassék és beszavatoltassék. E kérelem tárgyában mint annak idején jelentettük, a törvényszék határozott és elrendelte a bilikom leltározását és beszavatolását. Ezen határozat ellen azonban néhai Rumy Miklós főörököse: Rumy Mária, férj. Förster Ottóné urhölgy felebbezéssel élt s ennek folytán az ügyiratok a kir. itélőtáblához lőnek felterjesztve. A kir. tábla legközelebb kelt határozatával a törvényszék intézkedését helyben hagyta.

— **Izabella királyné gyémántja.** Igen érdekes pör indul meg nemsokára egy óriás értékü gyémánt miatt, a mely valamikor Izabella exkirályné legpompásabb ékszere volt. A drágakő *Károlyi* Viktor gróf örököseinek birtokában van s tőlök *Gyürky* Ábrahám grófné pör utján fogja követelni. A grófné szerint ugyanis a gyémánt jogos tulajdonát képezi s tulajdonjogát a következőkkel tudja bizonyitani: Izabella exkirályné parisi tartózkodása kor sok adósságot csinalt s gyakran meg volt szorulva pénz dolgában ilyenkor a zálogházba vitette ékszereit s gyakran eladogatott egyes drágaságokat. Gyürky Ábrahám gróf ez időben Parisban volt nejével, kitől később elvált s az elüzött Bourbon-fejedelemasszonytól megvásárolt egy pompás ékszert s a feleségének kedveskedett vele. Az ékszerben volt az emlitett gyémánt, a mely egy maga 80,000 forintba került. Ezt az ékszert Gyürky grófné gyakran viselte s a történetét sokaknak elmondta, kikre most mint tanukra hivatkozik. Igy tanukul emliti *Izabella* exkirálynét, *Maria del Paz* infansnét, Lajos Ferdinand bajor herczeg nejét, *Dolgoruczky* herczegnét, a ki II. Sándor czárral morgantikus házasságban élt s még másokat, a kik mind bizonyithatják, hogy a kérdéses ékszer csakugyan Gyürky Ábrahámné tulajdona volt. A mult évben Gyürky grófné, a ki már régen elvált férjétől, s sógoránák Károlyi Viktor grófnak háztartását vezette. Londonban volt, a hol egy ékszerész figyelmeztette, hogy pompás gyémántja nincsen egészen kifogástalanul csiszolva, s a foglalatja se megfelelő; egyuttal ajánlkozott az ékszerész, hogy a hiányokat kijavitja. A grófné Londonban hagyta az ékszert, melyről letétjegyet kért, s ezt Károlyi Viktor grófnak adta megőrzés végett. Mikor Károlyi Viktor gróf csurgói kastélyában öngyilkos lett, Gyürky grófné azonnal elhagyta a házát s semmit se vitt magával. A gyémánt letétjegye is a kastélyban maradt s ott a hagyaték felvételekor leltározták s az örökösöknek adták át, a kik már jó ideje hazahozatták a drága ékszert. Gyürky grófné, hivatkozva tulajdonjogára az ékszer kiadatását kérte s mivel ezt az örökösök megtagadták, pör utján fogja követelni.

— **A temesi alispán sajtópöre.** *Ormós* Zsigmond temesmegyei alispán, a kit a temesvári «Freimüthige» czimü német ujság sértő vádakkal illetett, sajtópört inditott a nevezett lap szerkesztője, *Kádár* Antal ellen. A sajtópört az aradi sajtóbiróság fogja tárgyalni.

GYÁSZROVAT.

Szemerei Matkovich János 48—49-iki honvédszázados, volt orsz. képviselő, győrmegyei bizottsági tag e hó 12-én 63 éves korában meghalt Kis-Péczen. A kiadott családi gyászjelentés igy hangzik: Alulirottak fájdalomtól megtört szivvel jelentik az összes rokonság nevében is, felejthetetlen férjének, illetve édesanyjuknak, ipa, nagyatyjuk és testvérüknek szemerei Matkovich János 48—49-ki honvédszázadosnak, Győrmegye sokorói járása alkotmányos főbirájának, majd másodalispánjának, később a téthi választókerület volt országos képviselőjének, a győri evang. egyházmegye volt felügyelőjének, megyebizottsági tagnak e hó 12-én esti 7 órakor, 63 éves korában, szivszélhüdésben történt gyászos kimultát. A megboldogultnak hült teteme f. hó 15-én délután 2 órakor fog az evang. egyház szertartása szerint a kispéczi temetőben örök nyugalomra tétetni. Kis-Pécz, 1888 október 12-én. Áldás és béke hamvaira! Dukai Takács Zsuzsánna, az elhunyt neje, Matkovich Ida, Matkovich Zsigmond, Matkovich Anna férj. Csemez Istvánné, Matkovich Jolán az elhunyt gyermekei. Galanthai Csemez István, az elhunyt veje, Csemez Béla, Csemez Pista az elhunyt unokái. Özv. korongi Lippich Lászlóné szül. Matkovich Vilma, özv. dukai Takács Károlyné, szül. Matkovich Anna, szemerei Matkovich Miklós, szemerei Matkovich László, az elhunyt testvérei.

Néhai bothádi **Szarvadi Antal** cs. kir. huszárkapitány özvegye szül. pacséri Mészáros Teréz, Mészáros Lázár a magyar hadügyminiszter nővére okt. 13-án délután 69 éves korában elhunyt. A boldogultnak hült tetemei folyó hó 15-én délután ¼4 órakor fognak IX. ker. csillag-u. 15. (Lónyai-utcza 7.) sz. a. lakásában a róm. kath. egyház szertartásai szerint beszenteltetni és a kerepesi-ut mellett levő temetőben örök nyugalomra tétetni. Béke poraira!

Páris, okt. 14. *Eugeu Perrin* festő meghalt.

A közönség köréből.

Csődtömeg eladás.

Vagyonbukott **Megyorósi L.** budai czég csődtömegéhez tartozó 2325 frt 29 kr becsértékü különféle posztószövet és kész ruhadarab, valamint 668 frt 20 kr becsértékü üzleti felszerelvény, butor és ruhanemü ajánlati uton eladatik. A becsérték 10%-kal, mint bánatpénzzel felszerelt zárt ajánlatok alulirottnál folyó évi október hó 22-ig bezárólag délután 3—6 óra között nyujtandók be. A csődválasztmány a beérkezendő ajánlatok bármelyikét visszautasithatja. **Mayer György** ügyvéd, mint tömeggondnok: Bpest, ...ándor-u. 32.

Csillag-utcza 8. szám
alatt bérbeadók november 1-től
két II-od emeleti
utczai lakás
és két nagy száraz
pinczeraktár,
mely 4000—5000 metermázsa gabona beraktározására alkalmas.

TÁVIRATOK.

Bécs, okt. 14. A király ma ebédet adott, melyen a szerb király, a walesi herczeg, a szerb követ, az angol nagykövet és a kiséret tagjai vettek részt.

Bécs, okt. 14. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A király ma megtekintette az Ortler-csucsra szánt emléket, melyet deczember 2-án fognak a legmagasabb csucson elhelyezni.

Berlin, okt. 14. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Mackenzie munkájának angol kiadásával egyidejüleg holnap itt is megjelenik annak jogositott német forditása. Feszülten várják, hogy a röpiratot nem fogják-e elkobozni. (M. B.)

Páris, okt. 14. *Ferry* tiszteletére tegnap a Raon Getapei városi képviselet diszebédet adott. *Ferry* ez alkalommal beszédet tartott, melyben kifejté, hogy az ország korántsem óhajtja az alkotmány-reviziót, hanem csak békét akar kedélye és lelkiismerete számára. A határon legujabban előfordultakra vonatkozólag roszszalóan nyilatkozott különösen a tekintetben, hogy a sajtó némely része a hazafias érzelmeket kiaknázza. Megjegyezte, hogy az ilynemü tüntetések különösen a határokon, csak áldozatokat szednek elszászi testvéreink köréből.

Pétervár, okt. 14. Hivatkozással a lapok ama ráfogására, hogy a *maczedóniai mozgalom* orosz fondorlatokra vezethető vissza, a *Journal de Petersbourg* a következőkép nyilatkozik: A bolgárok aligha hiszik el ez állitást, miután tudják, hogy Oroszország ez országban már nem képviselteti magát. A ráfogást tehát alig fogják elhinni és részünkről meg sem emlitettük volna, ha a Fremdenblatt azt szintén magáévá nem teszi. A lap csodálkozását fejezi ki, hogy oly komoly lap ily hirnek hitelt ad.

Páris, okt. 14. Az angol *Knighton* által ajándékozott Shakespeare-szobrot tegnap leplezték le a Haussmann-boulevardon. *Knighton* ez alkalommal emlékbeszédet tartott Shakespeareről. A városi képviselet elnöke, Molière szintén beszélt és hangsulyozta, hogy az az oly férfiak ünneplésével, mint Shakespeare, csak siettetjük azon nap elérkeztét, melyen le fognak tünni a határok, melyek elkeseredett ellenségekké teszik a nemzetet, melyeknek egymással testvériesen és békében kellene megélni. Beszédét is végzé: Páris lakossága az angol nemzetnek kezét nyujtja a csatornán át. Beszéltek még Claretie és Meziéres. A zenekar az angol nemzeti himnust játszta, melyet a jelenvoltak levett kalappal hallgattak végig.

Vilmos császár Rómában.

Róma, okt. 14. *Vilmos* császár és *Henrik* herczeg kiséretökkel ma délelőtt 11 órakor megjelentek a *német nagykövetség palotájában*, jelen voltak az isteni tiszteleten és azután résztvettek a dejeuneren, melyre Schlözer, Crispi, a hadügyminiszter, a tengerészeti miniszter, a közoktatásügyi miniszter és a római sindaco is hivatalosak voltak. A dejeuner után a német kolonia küldöttsége — Vast német konzul, a német müvészek körének elnöke Gerhardt, e kör titkára Schönek, és Tubenthal festő, kik átnyujtották ő felségének a már közzétett feliratot, melynek fedelét miniaturfestményekkel Tubenthal diszitette. A császár barátságos szavakban mondott köszönetet, dicsérte a felirat müvészi kivitelét és hosszabb ideig beszélgetett a müvészekkel Róma müvészetéről. Délután 3 órakor a császár *Solms* gróffal kocsira ült és Henrik herczeg és Bismarck gróf által követve, a Pantheonba hajtatott, hol német szineket viselő szalaggal kötött babérkoszorut, melynek bogyói aranyozva vannak, helyezett *Viktor Emánuel* sirjára. A császár és Henrik herczeg az emlékkönyv egy külön lapjára felirták neveiket és egy másik lapjára Bismarck gróf és a kiséret tagjai szintén feljegyezték neveiket. A császár még megtekintette a templomot is és azután visszatért. Utjában a nép mindenfelé lelkes tüntetésekben részesitette.

Róma, okt. 14. A *német császár*, a *király* és *királyné*, a *herczegek* és *herczegnék*, a kiséret, *Crispi* miniszterelnök, *Bismarck* gróf, *Solms* gróf nagykövet stb. 10 óra 50 perczkor megérkeztek a kapitoliumba, hol őket a polgármester és a községi tanács tagjai fogadták. A magas vendégek megtekintették a muzeumot és a nagy tanácstermet, hol a német császár beléptekor rázenditették a porosz himnuszt. Ezután következett a Vilmos császár látogatását megörökitő márvány emléktábla ünnepélyes leleplezése, mire kezdetét vette a hangverseny. A hangverseny után a magas vendégek megnézték a régiségtárat és azután a buffetbe tettek látogatást. Itt mintegy 3000 hivatalos vendég és ezek között igen sok hölgy, nézte az ünnepélyes elfogadást, mely igen fényesen folyt le. A kapitolium villamos fénynyel volt világitva. Az udvar éjfélkor visszavonult.

KÖZGAZDASÁG.

Bécs, okt. 14. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) **Értéktőzsde.** A mai forgalom rendkivül élénken kezdődött. Tömeges külföldi jegyzések s a hirlapok kedvező nyilatkozataija magyar kormány pénzügyi tervei felől, magyar aranyjáradékban és hitelrészvényekben jelentékeny árfolyamemelkedést idéztek elő. Csakis később lanyhult a forgalom. — Jegyeztek: Osztrák hitelrészvény 313.50, osztrák-magyar államvasut 249.10, májusi járadék 81.50—81.70, magyar papirjáradék 91.25—91.45. — *Délben záródtak*: Hielrészvény 315.60, magyar aranyjáradék 101.50.

Szófia, okt. 14. A közvetlen vasuti forgalom, mely a multkori baleset által meg volt szakitva, ma ismét helyreállt.

Pétervár, okt. 14. A pénzügyminiszter közzéteszi az *1887. évi költségvetés eredményéről* szóló jelentését. E szerint a rendes bevételek 829.662,000 rubelt tettek, előirányozva pedig volt 796.369,000 rubel. A rendes kiadások 835.850,000 rubelre rugtak: mig az előirányzat 832.928,000 rubelre volt téve. Az ordináriumban *a hiány 6.180,000* rubelt tesz; előirányozva pedig volt 36.559,000 rubel. Rendkivüli czimeken befolyt, eltekintve a kölcsöntől, 13.465,000 rubel; előirányozva volt 15.451,000 rubel. Az 1887-dik évben felvett kölcsön tisztán 81.068,000 rubelt eredményezett. Vasutak és kikötők épitésére, az igénybe veendő rendkivüli kiadások kivételével 45.093,000 rubel fordittatott, az előirányzatban 48.414,000 vétetett fel. Az 1887-diki költségvetési évből rendelkezésre maradt az államnak későbbi évekre 46.205,000 rubel.

Chicago, okt. 14. A lóvonatu vasuttársaság alkalmazottjainak nagy része ismét belépett a szolgálatba. Reménylik, hogy az alkalmazottak valamennyie ismét hozzálát a munkához, miután az egyezkedés folyamatban van.

Newyork, okt. 13. (Kabel-sürgöny.) Petroleum finomitott 70° Abel Test Newyorkban okt.-re 7¾. Filadelfiában okt.-re 7¾. Liszt 4.25. Piros őszi buza helyben 111¾ cent. (= 10.56 frt), okt.-re —.— cent. (= — frt), nov.-re 112⅜ cent (= 10.62 frt), májusra 118⅛ cent (= 12.20 frt) 100 kilokint. — Tengeri 53¼. — Gabona-fuvardij-imperial-quarterkint Eszak-Amerikából az angol kikötőbe és az ezekkel egy magasságon fekvő kontinentális kikötőkbe 2⅜ cent (= 0.52 forint), 100 kilokint.

Az ujvidéki gazdasági kiállitás.

— Az *Egyetértés* tudósitójától. —

Ujvidék, okt. 13.

A bácsbodrogmegyei gazdasági kiállitásról küldött táviratom kiegészitéseül következőket irhatom:

A kiállitás, tekintve egyrészt a rendezésre adott idő rövidségét, másrészről azt a körülményt, hogy ez az ifju gazdasági egyesületnek ezen a téren első ilynemü s ilykép uttörő kisérlete volt, közmeglepetésre és általános megelégedésre kiválóan sikerültnek mondható. Különösen áll ez a kertészeti-, és konyhaveteményekre, gyümölcs- és disznövényekre nézve, mint a melyekből nem csak mennyiségileg, de minőségileg is kitünőt provokáltak. A nagyszámu kiállitókból futólagos áttekintés és feljegyzésem alapján megemlitendőknek tartom a következőket: Az adai földmives iskola különböző faju magokat állitott ki: özv. Tatity Ilona Ujvidékről szép spárgatököt: a kulai rizstelep négy féle rizst héjban: Pletikoszics Sándor czimzetes kanonok és szontai plébános kitünő izü sárga paprikát, óriási kalarábét, cserhaju téli tököt és szontai aszu bort küldött: a bácsmegyei méhészeti egyesület és Jakab József bresztováczi tanitó különféle kaptárakat, mézpergetyüket, méhészeti eszközöket és kristályszépségü pergettyüzött mézet; Demjánovics Péter Szerbiából tiszta mézet, gyümölcsöt, bort és pálinkát: Zombor sz. kir. város kertészete disznövényeket és gazdasági fákat: Trogmayer Gyula Ujvidékről borászathoz szükséges eszközöket kitünő kivitelben: a kisszállási uradalom lisztet, burgonyát és répát: gr. Chotek futaki uradalma különféle magvakat, kendert és tengerit. Az uradalom birtokosa az összes kiállitott tárgyait felszerelvénynyel együtt a helybeli ipariskolának ajándékozta. Barfosz E. és Bahl mükertészek igen szép disznövényeket; az ujvidéki m. kir. selyemfonóda gubókat és gyönyörüen kidolgozott selymet; Frankl István főgimnáziumi igazgató többfaju gyönyörü szőlőt; Késmárky Béla Szántováról különféle gyümölcsöt és veteményeket: ezenkivül még sok számos kiállitó szebbnél szebb befőtteket és konyhaveteményeket. A kiállitók száma jóval meghaladja a százat. A biráló bizottság vasárnap délelőtt tartja ülését és délután 4 órakor hirdeti ki a jutalmak kiosztása mellett az eredményt. A kiállitás létrejöttében és sikerében az oroszlánrész *Schmausz* Endre alispán és gazd. egyleti elnököt illeti, kit e részben való buzgó törekvésében *Koczkár* Zsigmond orsz.-gyül. képviselő és borsodi *Latinovics* Pál nagybirtokos egyleti alelnökök és *Rombay* egyleti titkár támogattak. Az ujvidéki helyi bizottság *Parcsetics* Félix főispán védnök, mindenre kiterjedő felügyelete és támogatása mellett dr. *Balla* Emil helybeli főkapitány elnöklete alatt végezte sikeres munkáját. Az ifju egyletnek rövid idő alatt ez már harmadik kiállitása. Alig pár hónap előtt Zomborban gazdasági eszközök kiállitását, nem sokára reá Ó-Becsén kiállitással egybekötött szántási versenyt, — most pedig a fennebb méltatott kiállitást rendezé. Ezzel nemcsak életrevalóságának adta fényes jelét, de nem egy ily nemü egyletnek buzditó példát is mutatott arra, mint lehet kitartó müködés, öntudatos és erélyes eljárás mellett a rendelkezésre álló csekély anyagi eszközök daczára fényes eredményt felmutatni. Különösen örülhetünk a derék egylet kitartó és sikeres müködésének mi bácskaiak, kik a természet által kitünő földdel megáldva, az egylet által inaugurált uj irányzat által fogjuk földmivelésünk által az ipar és gazdaság fontos érdekeit előmozdithatni. A megnyitási ünnepélyességek után *Parcsetics* főispánnál volt valódi magyaros vendégszeretet által füszerezett diszebéd, melyre közel negyven voltak hivatalosok, s melyen a megnyitási ünnepélyen jelenvoltak s táviratomban már emlitetteken kivül még résztvettek: Vidos Elek tábornok és Pétervárad parancsnoka, — Bárics ny. honvédezredes és Dimitrevics orszgy. képviselő is stb. — Az itt elhangzott sok lelkes pohárköszöntő közül legyen felemlitve a házigazdáé, ki hármas felköszöntőjében első sorban Tisza miniszterelnökre emelé poharát, ki az napon ünneplé nevenapját, majd aztán Sándor Béla megyei főispánra s végre a gazdasági egylet elnökéről Schmausz E. alispánról emlékezett meg. *Schmausz* a kiállitás védnökére a szivélyes házigazdára és nejére üríté poharát. *Csupor* Gyula főszolgabiró a magyar sajtóra és annak jelenlevő képviselőire köszöntött. Volt ezenkivül még egy sereg lelkes fölköszöntő.

Este a helybeli első nőegylet rendezett az Erzsébet-szálloda disztermében a karácsonyi köszöntők megváltási alapjára Kovácsin Bölcsföldy Rózsa és több lelkes urnő védnöksége alat' tánczczal egybekötött igen sikerült séta-hangversenyt, melyen igen nagy és diszes közönség vett részt; a négyeseket negyvennél több pár tánczolta.

Ma délben 120 teritékü banket s délután a jutalmak kiosztása fejezte be a nevezett diszes, de végeredményét tekintve, örömteljes kiállitási ünnepségeket. *S. B.*

UZLETI HETI SZEMLE.

II-ik rész.

— okt. 13.

Gyapjuüzlet. (Heller M. és társa tudósitása az *Egyetértés* számára.) Legutóbbi tudósitásunk óta az üzlet ha nem is lényegesen, de mindeneseire némileg jobbra fordult. A londoni aukczióról érkezett hirek valamivel jobbak voltak és élénkebb keresletet jelentettek; nem mintha a posztó és szövetüzlet javult volna, hanem mert jobb minőségü gyapjuból csekélyebb volt már Londonban a készlet. Ez okból csupán a jobb fajtákra szoritkozott a javulás. Nálunk egyidejüleg megszünt az arany árfolyam rohamos csökkenése, mely körülmény folytán nálunk is érvényesülhetett a londoni aukczióbefolyása és hibátlan fésüs gyapjuink fokozódott keresletnek örvendtek annyira, hogy a legutóbbi hetekben tetemes mennyiségek kerültek eladásra, melyek csaknem kizárólag a külföldre vették utjokat. Az árak azonban semmikép sem változtak. Egyéb fajtákban alig volt forgalom.

Szeszüzlet. (Az *Egyetértés* tudósitása.) A forgalom e héten meglehetősen élénk volt, folytonos érdeklődés mellett, mi az árakat ugyan nem emelte, de meghagyta mult heti magaslatukon. Mindez kedvező kilátást enged az őszi üzletre, mely rendesen nagyobb fogyasztással jár. A készletek jobbára elfogytak, ugy, hogy kedvező hangulat uralkodik és a vételkedv ugy finomitott, adóztatott, mint denaturált szeszre ki terjed. Az eczetgyártáshoz is több kisebb-nagyobb tétel adatott el; a czikknek ez ágában is némi fejlődés észlelhető, az engedélyi nehézségek és körülményességek, melyekkel e czikk beszerzése összekötve van, nagyobb részt kiegyenlitve s elintézve vannak, tehát rendezettebb és fejlettebb forgalom remélhető. E czélra tekintélyes szeszmennyiséget fogyasztanak. Denaturált szesz után igen nagy a kereslet, meglehetős kelete van ugy a magyar, mint az osztrák piaczokon. Jegyzések: Adóztatott finomitott szesz 54.50 forint nagyban, 55.50 frt kicsinyben: adózatlan eczethez való szesz 18.50—19.50 frt, denaturált szesz 26.50—27.50 frt, hektoliterenkint, hordóval együtt; nagyobb tételek 23 frttal hordó nélkül. Sajtóélesztő szesz 56—57 frt

Sertésüzlet. (Az első magyar sertéshizlaló részvénytársaság tudósitása az *Egyetértés* számára.) Élénk forgalom és Németországba való jelentékeny kivitel mellett e héten kedvező hangulat uralkodott. Az irány szilárd. — *Heti átlagárak*: Magyar szedett 240—320 kilós 50½—51 kr.; vén 300 kilónál nehezebb 48—49 krajczár, falusi sertések 47—49 krajczár, szerbiai 47—49 krajczár kilogrammonkint, netto. — Eleségárak: tengeri 6.40 forint, árpa 6.10 forint, Kőbányán. — Sertésállomány: október 5-én maradt 101,981 sertés, azóta *érkezett* az alvidékről 947 kövér, Szerbiából 3109, a magyar államvasuton 3667 kövér, 2914 rüdeg, falusi 74, összesen 10711; *elszállittatott* a felvidékre 171, Bécsbe 899, Csehországba 901, Bodenbachon át 2061, Ruttkán át 2790, Zsolnán-Oderbergen át 512, Dél-Németországba 268, budapesti fogyasztásra 2583, a környékre 200, a magyar államvasuton 1778, kőbányai fogyasztás 300, összesen 12463, maradt 100,229. A részvényszállásokban 18630 sertés hever. Az egészségi és átmeneti szállásokban e hó 5-én 4851 sertés volt, azóta érkezett 3109 szerbiai, elszállittatott 2059, maradt 5901 és pedig 5568 szerbiai és 333 romániai. Január elseje óta 793 sertést vontak el a fogyasztástól s dolgoztak fel technikai czélokra.

Élelmiszerek. (Halasi és társa czég tudósitása az *Egyetértés* számára. A *tojás* üzlet e héten ingadozásoknak volt alávetve, a hét végén azonban határozott javulás állt be, ugy hogy az árak forintonkint két tojással drágultak. *Baromfi.* Hizott ludakat élénken kerestek, a többi szárnyasokat azonban csak nyomott árakon lehetett eladni. *Burgonya* iránt e héten valamivel jobb kereslet mutatkozott, de az árak emelkedéshez nem juthattak. Jegyzéseink következők: Élő hizlalt liba 4.90—5.50 frt, vágott 4.80—5.40 frt, sovány 2.40—2.80 frt, csirke 0.70—1 frt, hizlalt kacsa 1.80—1.90 frt, sovány 0.90—1.20 frt, pulyka 2.40—2.80 frt, fogoly 1.30—1.40 frt párjával, nyul 1.40—1.50 frt darabja, tojás I. 41—41½, II. 42½ per 1 frt, meszes tojás 45—46 pr. 1 frt, vaj I. 70—75 frt, II. 60—65 frt, burgonya sárga 1.60—1.70 frt, rózsa 1.50 frt, hagyma 4—4.20 frt, fokhagyma 7—8 frt mmázsája.

Gyarmatáruk (Wertheimer és Frankl czég tudósitása az *Egyetértés* számára.) *Czukor*: Nyers áru az egész héten szilárd irányt követett, mert a finomitó gyárak, hogy a megkezdett munkát ne kelljen félbe szakitaniok, kényszeritve vannak minden követelt árt megadni. Néhány esős nap ezenkivül meggátolta a répa kiszedést, mi miatt attól lehet tartani, hogy több nyers czukor-gyár a munkát beszünteti. Ugyanettől tartanak a külföldön is, minélfogva az azonnali szállitásra való nyers czukor ára ott is emelkedett. — *Finomitott áruban* daczára annak, hogy a készletek általánosan oly kicsinyek, mint még soha az előbbi évek ez idején, szintén csökkenés állott be 0.75—1 frttal. A helyi piaczon a mostani átlagárak a következők: finomitott 38—39 frtig, koczka 38.50—39.50 frtig, hulladék (pilés) 35—36 frtig fogyasztási adó nélkül. *Kávé.* Csaknem naponkint érkeznek a mérvadó külföldi vásárokról magasabb jegyzések: mig Rio és Santosból nagy behozatalok jönnek, a haussera üzérkedők hamis hireket terjesztenek. Az eddigi hamis hirek által gyakrabban tévutra vezetett második kéz csak csekély mennyiségeket vásárolt, mert minden nap árcsökkenés állhat be. *Rizs, füszerek és déli gyümölcsök* szilárd árak mellett az idénynek megfelelően keltek.

Petroleum. (Schiff Rezső tudósitása az *Egyetértés* számára.) A petroleumszükséglet e héten ismét nagyobbodott, a gyárak magasabb árakat szabnak s a vevők megadják. A forgalom igen élénk s jegyzünk I. amerikai áruért 21.75—22 frtig, I. oroszért 21.25—21.50 forintig, 100 klgrkint Budapestről szállitva, készpénzfizetés mellett.

Kézmü-, rövid-, norinbergi- és diszmüáruk. (Leipniker Manó czég tudósitása az *Egyetértés* számára.) Az áruk kelete október első felében meglehetős élénk volt; egyrészt az őszies időjárás beállta, másrészt az utazók fáradozásai következtében az üzlet kielégitő volt, a szeptemberi hiány ennélfogva pótolva van; idegen vevők naponta láthatók voltak a piaczon és vásárlásoknál nem is voltak tartózkodók. Bécsben is javult az áruforgalom, ellenben a legutóbbi brünni vásár feltünően rosz volt. Az utazók nagymennyiségü megrendeléseket küldtek. Az egyes czikkekben, különösen nyomtatott divat-parket, kalmuk, egyszerü és dupla flanell, zwittaui, roszniczi, königinhofi és bécsi parket élénk forgalomnak örvendtek, warnsdorfi szövetek, jobb minőségü oxfordok nagyon keresettek voltak; pamutvászon, sirting és toilfort vásznakból sok kelt el; ellenben nyomtatott kartonok el voltak hanyagolva. Divatárukban csak középszerü forgalom volt, posztó és gyapju áruknak nem volt jó keletjük, mindazonáltal őszi és téli szövetekben különösen jobb minőségü koczkás és csikosokban, loden, nemkülönben női köpönyegszövetekben némileg jobb üzlet volt. Vászon árukban kelengyetárgyak keresettek voltak; selyem és félselyem árukban: atlász, mindenféle szinü brokátok, ugy bársonyok is figyelemben részesültek. Rövid árukból: kötött harisnyák, kastor áruk, shawlok, női tricot-derekak, angol orsó czérna, kötő pamut, berlini és araszpamut, kész uri fehérnemü, gyapot csipkék, selyem szalagok jól keltek el. Norinbergi és diszmü áruk minden neme élénken vásároltatott, kiemelendők főleg: dohányzó szerek, horgaczél, evő eszközök, pléhkanalak, palatáblák (honi gyártmány) petroleum lámpák, divatgombok, ércz és pakfongombok, panoráma áruk, gallérok, kézelők stb. stb. Stearin és parafin gyertyák, elain és velő szappan keresett áruk valtak. A pénzbehajtás még mindig kivánni valót hagy: fizetésképtelenség ugy a helybeli piaczon, mint vidéken is nagyobb jelentőségben előfordult.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

⁂ **A duna-gőzhajózási társaság** igazgatósága tudatja, hogy Szeged és Szolnok között a gőzhajó-járatot vegyes szolgálatban hetenkint kétszer ismét megindultak.

⁂ **A fiumei forgalom ujból való megnyitása.** A magyar királyi államvasutak igazgatósága közzé teszi, hogy miután a fiumei raktárak tultömöttsége nagyobb elhajózások következtében megszünt, a Fiuméba rendelt bárminemü áruk e hó 15-ikétől kezdve minden korlátozás nélkül ismét felvehetők. Az a közzétett intézkedés azonban, hogy a fekbérmentes idő további intézkedésig 14 napra redukáltatott s a fekbér-egységtétel gabona- és liszt-küldemények után naponkint és 100 kilogrammonkint negytized krajczárra emeltetett: továbbra is érvényben marad.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **Fizetésképtelenségek.** A bécsi Kreditorenverein következő fizetésképtelenségekről tesz jelentést: Fentl Antal kereskedő Laibachban, Brandis József fia bej. kereskedő czég Prágában, Kirpal Venczel bej. kereskedő Cseh-Leipában, Roth Tamás kereskedő Nakelben.

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Október 14. —

Értéktőzsde.

— Vasárnapi forgalom. —

A mai értéktőzsdei forgalom erős hausse-val nyilt meg arra a hirre, hogy Hansemann Bécsbe jön, s hogy a Rothschild-csoport az elsőbbségek konverziójára vonatkozó és a regále-üzletet a kormánynyal megkötötte. Osztrák hitelrészvény hirtelen 312.80-ról 315-re, magyar hitelbank 308-on emelkedett, magyar aranyjáradék 100.55-től 101.50-ig, magyar papirjáradék 91.40-től 91.50-ig, magyar leszámitoló és pénzváltóbank 97.50-en köttetett.

11 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 314.90—315, magyar aranyjáradék 101.37½—101.40, magyar papirjáradék 91.40—91.45.

NAPIREND: október 15-én.

Naptár: Hétfő. — Róm. kath.: Terézia sz. — **Prot.:** Hedvig. — Görög-orosz: (október 3.) Areap Dénes. — Zsidó: (chesvan 10) Scheni böjt. — Nap kél 6 ó. 20 p., nyugsz. 5 ó. 11 p. — Hold kél 3 ó. 52 p. d. u., nyugsz. 1 ó. 7 p. éjjel.

Horvát miniszter fogad d. e. 10— d. u. 2.

A magyar tudományos akadémia III-ik osztályának ülése d. u. 5 órakor.

Képviselőház első ülése d. e. 11 órakor, a főrendiház első ülése déli 12 órakor.

Orsz. függetl. és 48-as párt értekezlete d. u. 6 órakor.

Józsiv sorsjegyek huzása d. u. 3 órakor bálvány-utcza 10.

Müosarnok őszi kiállitása (Andrássy-ut 69.) d. e. 9— d. u. 5. Beléptidij 50 kr.

Királyi várpalota Budán, megtekinthető d. e. 9—12 és d. u. 3—6. Jelentkezhetni a várkapitányságnál.

Hazai termékek állandó kiállitása a kereskedelmi muzeumban. Városligeti iparcsarnok. Naponként d. e. 9—12 óráig és d. u. 3—7 óráig. Vasárnap és ünnepnapokon d. u. 20 kr belépti dij. különben szabad a belépés. *Sajt-, méz- és gyümölcs kiállitásra* belépti dij 20 kr.

Felelős szerkesztő: **Csávolszky Lajos.**

NYILT-TÉR.

Első fővárosi orpheum
Nagymező-utcza 17. sz. 7484
A bőtartalmu müsor miatt a kezdet pontban ½8 órakor.
Ma fellépte: **Chac Aida** franczia énekesnőnek. **Brata Trió.** Itt még soha sem látták. Egy ur és 2 hölgy egyszerre működnek a feszes kötelen. Ugyszintén **Miss Lucie** a trapeczművésznő.
„A lebegő nimfa",
antispiritisztikus magnetikus mutatvány **Ben Aly Bey** és **Mlle Larsgand** által. Az eredeti indusi keleti büvészet bemutatása. A **3 Hamilton Pinauds** amerikai tulzók **Moe** k. a. dánénekesnő. **The Risleys-csoport** erőmutatványi egyveleggel, ikari játékok a cocodiótánczban **Mr. Sloman** madár és állati hangutánzó. **Schwab és Lichtenstein** kitünő duettistáknak. — **Olga Iwanowna** orosz-román énekesnőnek. Továbbá fellépnek a következők: **Schenk Márton** bécsi dalkomikus csupa uj kuplékkal. **Neumann Laura** k. a. bécsi dalénekesnő két nővérével **Amália** és **Gizellával**, tyroli énekesnők. **Lala Sultana Hadgi** tornázó-társaság. **André-család** bűvészek és equilibristák. **Odillon Kati** német dalénekesnő — és **Perczel Eliz** magyar énekesnő

KÁVÉHÁZ A „KECSKEMÉTI HÁZ"-hoz
IV., borz- és zöldfa-utcza sarkán.
Esténként hangverseny **Tóth Károly** kedvelt nemzeti zenekara által, legfinomabb bel- és külföldi italok, jutányos árak mellett. Teke-asztalok leszállitott ár mellett, óránként nappal 28, éjjel 48 kr. — A legjobb friss reggeli kávé 10 kr. 7825

SZINHÁZAK.

NEMZETI SZINHÁZ

Év b. 209. Havi b. 13.

Budapest, október 15-én.

A makranczos hölgy.

Vigjáték 5 felvonásban. Irta Shakspere Forditotta Lévay.

Személyek:

Baptista	Szigeti J.
Vincentio	Pintér
Petruccio	Gyenes
Lucentio	Benedek
Gremio	Gabányi
Hortensio	Horváth
Tranio	Vizvári
Biondello	Faludi
Grumio	Sántha
Kurta	Kőrösmezei
Bromio	Szigeti I.
Katalin	G. Csillag T.
Biánka	Tolnainé
Özvegy	J. Gaál I.
Szabó	Dezső
Divatárus	Latabár
Gergely	Bérczi
Fülöp	Magyari
Nathanael	Abonyi
Péter	Tompa

Kezdete 7 órakor.

Holnap, október 16-án.

Thurán Anna.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Budapest, október 15-én.

Az operaház zárva.

Holnap, október 16 án.

Arkel Teréz assz. vendégjátékául:

Az afrikai nő.

NÉP-SZINHAZ.

Budapest, október 15-én.

Blaha Lujza asszony mint vendég.

Az uzsai gyöngy.

Eredeti népszinmü dalokkal 3 felv. Irta Gerő Károly.

Személyek:

Faragó F.	Szirmai
Vida Sári	Blaha L.
Özv. Tatárné	Klárné
Juczi	Gyurmann A.
Özv. Bárdosné	Szőcs K.
Gyuri	Hunyadi
Hamvas I.	Horváth V.
Jómag S.	Vidor
Zakariás F.	Németh
Fájdalmi Sz.	M. Csatai Zs.
Korcsmáros	Makó
Vida	V. Kovács
Vidáné	Párténying
Marczi	Boránd
Kisbiró	Tirnovai
Jajnekemné	Béni I.
Ferkó	Fodor
Kóczos	Várdai
Zsiga	Kósa
Czigány Mári	Vidorné
1-ső csendőr	Marton
2-ik »	Izsó
1-ső paraszt I.	Arányi I.
2-ik »	Vasváriné
3-ik »	Nemesi R.
Julcsa	Gyöngyösi I.
Marcsa	Boránd H.
Parasztgazda	Horváth I.

Kezdete 7 órakor.

Holnap, októbber 16 án.

Kisvárosi hirességek.

NÉMET SZINHAZ.

Budapest, október 15-én.

Másodszor:

Ein Wintermärchen.

5 felvonásban.

Kezdete 7 órakor.

Közlekedési utmutató.

Megjelent legutóbb az Egyetértés szeptember 7-dik számában.

Ezen hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betükből 2 krral, s compact betükből szedve 4 krajczárral fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal ingyen. Czimmel ellátott hirdetések minden közlése után még 30 kr. bélyegilleték is fizetendő.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik, és a hirdetés alatt álló szám közöltetik.

Házasság.
Kellemes külsejü, 29 éves, 20,000 frt vagyonnal rendelkező hivatalnok házasságra lépne egy fiatal hölgygyel. Feltétel: kifogástalan előélet, müveltség, kellemes külső. Levelek arczképpel a kiadóhivatalba «Discret» alatt czimzendők. 2404

Eladás.
Használt és uj
pénz-szekrények
rendkivül olcsó áron kaphatók a bécsi pénzszekrény gyári raktár **Budapest, V, Bálvány-utcza 6. sz.** 7680

Katona orvosnövendéknek való
tollas kalap
jutányos áron eladó. Hol, megmondja a kiadóhivatal. 9360

Butor.
Még egészen jó, majdnem uj állapotban, elutazás végett azonnal eladó. Kerepesi-ut 11. II. em. ajtó 23. 7816

Asztalos és kárpitos
BUTOROK
részletfizetésre kaphatók kiházasitási kelengyék és **teljes lakberendezések olcsó áron** és **kedvező fizetési feltételek mellett** a mélyen tisztelt katonatiszt urak, állami hivatalnokok, tanár urak, egyházi férfiak és más jó állásu egyének részére, helyben és a vidéken. Közelebb érintkezés
a butorgyárban
Budapesten, (belváros) Duna-utcza 15., I. em. 2343

Eladók:
kajszinbaraczkfák 2 évesek, **diófák**, 4 évesek, drbja 15 kr. Bővebbet a kiadób.

Ház- és telekeladás.
Budapesten, a soroksári utczában egy 589 négyszög ölnyi telken épült földszintes ház, és az Angyalföldön (hajtsár-ut) egy előnyös fekvésü, nagy jövővel biró, harminczezer négyszög öl területü telek, a rajta fekvő épületekkel együtt — szabadkézből eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2410

Telephon! Telephon!
Különlegességek gyára szállitható és állandó szabad. mezei-, erdei- és iparvasutaknak (Haroska szabadalma) **Haroska Ferencz Budapest, V., külső váczi-ut 1439/b.** Közvetitők kerestetnek. 7733

Férfi ruhák
és **fiu öltözetek** készen, mérték után, elegánsan, olcsón. Szövetmaradékok méterenként 1.20—7 forintig. **Förster Jenőnél** Andrássy-ut 48. Oktogontér. 7793

Birtok.
Budapestről ötnegyedóra vasutjárás, az állomástól fél óra, körülbelül 159 hold kitünő rét, 170 h. fekete, 120 h. könnyebb szántóföld, 125 h. legelő, 10 h. erdő, 1 h. szőlő, 10 h. belsőség lakó és gazdasági épületekkel, mind egy tagban, haszonbérbe vagy örökáron is adatik. Dohánytermelés 30 kat. holdon. Esetleg 110 holdnyi szőllőilletményekkel igen alkalmas részlet (**filoxeramentes** talaj) elválasztva is adatik el. Czim a kiadóhivatalban. 2394

Villatelek
a városligeti fasorban eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 9343

Kitünő
gép-olajok
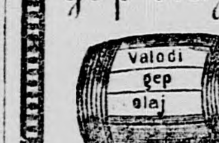
Kenő-olajok,
Sürü gép-zsiradék,
Kenő-készülékek,
Asbest, Kaucsuk és Kender sürítések
legjutányosabban.
Geittner és Rausch
Budapest, Andrássy-út 8.

7%-ot jövedelmező
3 emeletes ház a nagykör-ut mellett eladó. Hol, megmondja a kiadóhivatal. 2288

Zongorák!

Rövid szárnyak, pianinok,
olcsón eladatnak és kikölcsönöztetnek. 7772
Kristóf-tér 8. Novemberhótól koronaherczeg utcza 9. szám **J. Csuport.**

Alkalmazást keres
Egy minden
tekintetben megbizható fiatal házaspár, gyermektelen, a férj biztos keresettel, 6 év óta minházfelügyelő egy urasági házban, novemberre házfelügyelő állását megváltoztatni óhajtja. A nő minden háziteendőkre alkalmas. Bővebbet a kiadóhivatalban. 9355

Gazdatiszt,
41 éves, körülbelül 23 évig három nagy gazdaságban működött és azt önállóan vezette, a baromtenyésztést és minden a gazdálkodásban előforduló szakismeretet elsajátittotta, kitünő bizonyitványokkal és tekintélyes egyének ajánlataival rendelkezik, megfelelő állást keres. Szives ajánlatok «Gyakorlott gazdatiszt» alatt a kiadóhivatalba intézendők. 2431

Egy fiatal, nős,
gyermektelen czipész ajánlkozik **házmesternek.** Levelet «Czipész 32.» czimmel a kiadóhivatalba kér. 2432

Lakás és bérlet
Csinosan butorozott
elkülönitett szoba, zongorahasználattal, esetleg teljes ellátással, tanulóknak különösen alkalmas, azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 9332

A jelenleg egészen ujonnan javitott házban VII., belső-dob-utcza 10. sz. a. csak még néhány
lakások
1888. évi november 1-től kiadandók. Jutányos házbérért tisztességesebb egyéneknekezen tiszta és egészséges házban valóságos kényelem nyujtatik. Fürdőtelepek és telefon összeköttetés, a lakosoknak szabad rendelkezésükre bocsáttatik. Ugyanott néhán tükörüveggel ellátott bolti helyiségek lakással vagy a nélkül (vizvezetékkel) kiadandók. Bővebb értesitést ad ugyanott a **házmester**, valamint a cs. és kir. szab. ált. földhitelintézet **pénztárnoka IV., Bécsi-utcza 5.** 7738

Butorozott szoba,
első emeleten, külön bejárattal, (lehetőleg lépcsőházba) esetleg előszobával is, azonnali bérbevételre kerestetik. Ajánlatok «P.» alatt a kiadóhivatalba küldendők. 9356

Különféle.
A PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkiadóhivatalában kapható.
KARENIN ANNA
OROSZ REGÉNY.
Irta: Gr. TOLSTOI LEON.
FORDITOTTA
R. TRUXHUGÓ-né.
Hét kötet ára füzve 3 frt 60 kr.

A PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkiadóhivatalában kapható.
A FÉRJ.
FRANCZIA REGÉNY.
IRTA
RICHEBOURG EMIL.
Négy kötet ára 3 frt 60 kr.

Franczia nyelvtan.
Mindazoknak, kik gyorsan és könnyen akarják elsajátitani a franczia nyelv alap-elemeit, ajánljuk **Ploetz Károly** elemi franczia nyelvtanát, mely eredetileg már 35 kiadást ért s mint jeles könyv elismert. Magyarra forditotta **Nagy Lajos.** Ára 88 kr. (melyet legczélszerübb levélbélyegekben beküldeni. Kapható a **Pallas** könyvkiadóhivatalában Budapesten.

Konkolyozók (Trieurök),

legolcsóbb árban
GRAEPEL HUGÓ
gépgyárosnál 7707
BUDAPESTEN,
V., külső váczi-ut 46.
(volt Brogle-féle gyár).

Október hó 15-ig
leszállitott árakon.
50 szoba butor
a legegyszerübbtől a legfinomabbig e hótól kezdve minden elfogadható áron eladatik, és pedig: 2 drb kétajtós szekrény 40 frttól följelé, 2 ágy diófából politirozva 26 frttól fölfelé, 1 éjjeli szekrény diófából $6\frac{1}{2}$ frt, 1 mosdószekrény 2 ajtós, diófából 14 frt, 1 asztal 12 személyre 14 frt, 1 Thonet-féle nádszék 2 frt 10 kr., 1 ottomán jutte vagy ripsből 28 forint, 1 pamlag, 2 nagy, 4 kisebb zsölyeszékkel jutte vagy ripsből 70 frttól fölfelé. — Szolid és pontos kiszolgálásért irásbeli kezesség nyujtatik. — Nagy raktár selyem, atlasz és brocat-garniturákban. — Mély tisztelettel
Varga Mihály és társai
magyar butor-ipar-társaság
Budapesten, Gizella-tér 3. sz., I. em. Deák Ferencz-utcza sarkán, a Haaspalotával szemben. 7698
Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

PLACHT TESTVÉREK
hangszer és hur gyári raktára
BUDAPEST,
Wurm-utcza a József-tér közelében.
Legnagyobb választék valamennyi
hangszer- és azok alkatrészeiből
a legolcsóbb gyári árakon.
Különlegességek:
CZIMBALOM $3\frac{1}{2}$ oktávval 40—100 frtig.
4 « 45—200 frtig.
4 oktáv pedállal 80—500 frtig.
ARISTON (körülbelül 2000 darabot játszik)
PHÖNIX (legujabb hangszer). 7730
Minden megbizás, a nagy készlet folytán, azonnal teljesithető.
Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Az őszi és téli idényre.

Nagy áruházamban legolcsóbb és legjobb czipőáruk kaphatók. Elvem mától kezdve — áruimat még olcsóbban, mint eddig eladni, és segédeim azon szigoru rendeletet kapták, hogy tisztelt vevőimet minél olcsóbban kötelesek kiszolgálni.

NŐI CZIPŐK:

Zergebőr cugczipő 16cm. magas	3.30
Posztóczipő bőrrel boritva	3.60
Posztóczipő lakbőrrel boritva	4.20
Kid szalon lakkal	4.20
FÉRFIAKNAK:	
Borjubőr czipő dupla talppal	3.20
Ugyanaz 3szoros srófolt talppal, vizmentes	3.80
Posztóczipő borjubőrrel boritva	4.—
Ugyanaz lakbőrrel boritva	5.30
Bagaria bőrcsizma egy darabból	9.50
Lakcsizma nyelvvel és hátulvarva	10.50
Gamaschlik tengeri kutyabőrből, sárban vagy nyargaláshoz	2.50
Ugyanaz szarvasbőrből	3.—
Pinczérczipők nemez vagy bőrből	2.50
Gyermekcsizmák szárral 2—7 évig 2.50, 8—12 évig	3.—
Fiatal emberek részére rancz nélkül	6.—

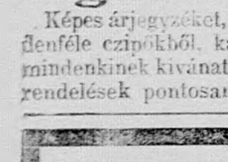
Továbbá, nagyszerü raktár a legdivatosabb
kalapok-éssapkákban,
u. m. nyakkendők stb., rendkivül olcsó árak mellett.
Agulár D. Budapest, Hatvani-utcza és Muzeum-körut sarkán.
Képes árjegyzéket, melyben sok 100 a legdivatosabb ábra minden féle czipőkből, kalapokból és uriczikkekben ábrázolva van, mindenkinek kivánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan és lelkiismeretesen eszközöltetnek. 7782

A nekünk bemutatott számtalan megbizható hiteles köszönetirat folytán ezen orvostudor legmelegebben ajánlható.
Titkos betegségeket,
hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbajait, az **elgyengült férfierőt, magömléseket, a bujakórnak utókövetkezményeit, nőknél fehérfolyást,** bármennyire is idültek, valamint mindazon **női betegségeket,** melyeknek a **magtalanság** egyik főokozója, és **bőrbetegségeket** gyógyit **ujgyógymód** szerint biztos sikerrel, **gyorsan és alaposan**
Dr. GARAY ANTAL
orvos, sebész, szülész és szemész tudor, volt császár. kir. oszt.-főorvos.
Lakás: BUDAPEST,
IV. ker., kigyó-utcza I. sz.
Rendel: naponta 10 órától d. e. egész 4 óra délutánig, este 7 órától 8 óráig. Dijazott levelekre a legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógyszerekről is gondoskodva lesz. — **Nőknek külön váróterem.** 7669
Ugyanott megjelent és szerzőnél Dr. GARAY ANTAL-nál megrendelhető:
Népszerü utmutató
a nemi betegségek s ezek észszerü gyógykezeléséhez czimü könyv, máris a második kiadás. — **Ára 2 frt 50 kr.**
A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leirása. II. A nemi élet éb redése. III. Az önfertőztetés és az éjjeli magömlések. IV. A hugycsőtakár (Tripper) és hugycsőszükületek. V. A bujakór (syphilia). VI. Fehérfolyás. VII. Elgyengült férfierő. VIII. Női magtalanság. IX. Az ivarszervek megbetegedésének főtényezője a prostitutió.

FAIRBANKS-MÉRLEGEK

Az egész világon a legtökéletesebbnek elismert mérleg-szerkezetek.
A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados rendszerüek, rendkivül **érzékenyek** és **tolósulylyal** vannak ellátva.
Tartósság, pontosság és könnyü **kezelésüknél** fogva az összes világkiállitásokon első dijat nyert **legkitünőbb mérlegek.**
A jutányos árakban — melyek sulyokkal számitott **tizedes mérlegek árainál nem magasabbak** — a hitelesités, csomagolás és vasutra való feladás költségei benfoglaltatnak. — Gazdasági, szekér és zsák mérlegeink, valamint marhamérlegeink a legkedveltebb mérlegszerkezetek.
Gyártásunk állami felügyelet alatt áll.
Czim: Osztr.-magyar FAIRBANKS-TÁRSASÁG mérleg- és gépgyára John Block vezérigazgató
BUDAPEST, Andrássy-ut 23. — Gyár: Ujpest, K.-Megyer.
Árjegyzékkel és felvilágositással szolgál a központi iroda. 6767

Háztartásoknak
ajánljuk ismert első minőségü
porosz darabos, koczka és diószenünket

ólmozott zsákokban	... ...	78 kr.	50 kgm. tiszta suly
egész fuvarokban	... ...	73 kr.	= 1 vámmázsa

bérmentve a pinczébe szállitva.
Coaks a légszeszgyár eredeti árai mellett.
GUTMANN TESTVÉREK kőszénbányáik
eladási ügynöksége
központi iroda Budapest, V. ker., mérleg-utcza 3. sz.
Fiókmegrendelési irodák:
IV., Ferencziek-bazárában és VI., Teréz-körut 5. sz.
Telefon összeköttetés 637. 7795

Gyengeségi állapot 7516
magömlés, férfi gyengeség, tehetetlenség, idegbetegségek minden neme, **kezek és lábak reszketése, vérszegénység, gerinczbántalmak,** valamint az ifjukori bünök minden **következményei,** maradandóan meggyógyittatnak a dr. **Müller** főtörzsorvos világhirü **Regeneratio készitményei** által. Ára 3 frt 10 kr, postán 25 krral több.
Egyedüli főraktár: Szt.-György-gyógysz. Bécs V. Wimmer, gasse 33. Magyarorsz. raktár Török J. gyógysz. Budapest.

V., Nádor-utcza 4. Bécsi uriruha-versenytársaság Willig és Reinkopf. Egyetlen a maga nemében. Csak két ár: 16 és 28 frt. Mérték-utáni megrendelések minden áron.

Legjobb olvasmány
a **Pallas könyvtár** hazai és külföldi regények tárháza.
Második folyam:
Egy gyenge pillanat, Theuriet után. 60 kr.
Don Gesualdo. Esős mézeshetek. Két beszély, Ouida után. 60 kr.
A kardos menyecske Szabó Endrétől. 60 kr.
Veneno kapitány, Alarcon után. 60 kr.
Elena, Verga után. 60 kr.
Szenvedések iskolája, franczia reg. 1 frt.
A jégkisasszony, Tolnay Lajostól. 1 frt.
A 99-es, Griffiths Arthur után. 60 kr.
Szemet-szemért, — Trollope után 60 kr.
Gabriel Kennyon, Murray után. 60 kr.
Minden kötet külön kapható a hazai könyvkereskedésekben v. a Pallasnál Budapesten. 7754

Kapható a PALLAS könyvkiadóhivatalában Budapesten, valamint minden hazai könyvkereskedésben.
MAGYAR LEXIKON
az egyetemes ismeretek encyklopædiája.
16 kötet szöveg és 1 kötet (160) képmelléklet.
Ára füzve 48 frt, kötve 64 frt.

Csak a melletti védjegyü czikkek valódiak!
JAEGER tanár társulata.
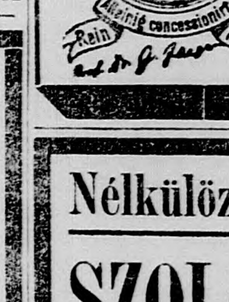
Tulajdonos: **JORDÁN KÁROLY**
Budapest, IV., Deák Ferencz-utcza 15. sz.
Eredeti
normál gyapju-czikkeknek
egyedüli főraktára Magyarország részére.
Normál alsóruhanemü férfiak, nők és gyermekek számára, valamint felsőruhák mérték szerinti készitése a saját müteremben. 7372
Katalogusok és árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Nélkülözhetlen tartalékos honvédtiszteknek!
SZOLGÁLATI SZABÁLYZAT
A MAGYAR KIRÁLYI HONVÉDSÉG RÉSZÉRE.
I. RÉSZ.
Hivatalos kiadás. — Ára 75 krajczár.
Az uj és változott szolgálati szabályzateme hivatalos kiadása nélkülözhetlen minden a honvédség kötelékébe tartozó egyén részére.
Kapható minden könyvkereskedésben és az alulirott könyvkiadóhivatalában:
PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaság

Országos általános kiállitás Budapesten 1885.
Nagy kiállitási érem, versenyképes és kitünő
pipereszappanok és illatszerekért.
A világ legjobb arcz- és kézfinomitó szappana
a *dr. Gebhardt* egyet. tanár-féle javitott zamatos gyógytani
növény-szappan dbja 35 kr.
eltávolit minden bőrküteget, folytonos használatnál viruló és fiatal kinézést kölcsönöz

Müller J. L.-féle glycerin rózsa-szappan a legkitünőbb glycerin-szappan legfinomabb rózsailattal, drbja 35 kr., 3 drb 1 frt; ugyanaz rudban 30 kr., 3 rud 85 kr.
Müller J. L.-féle valódi tojás-olaj-szappan, különösen jótékonyan hat a bőrre, simitja és felfrissiti azt, darabja 15 kr. 3 darab 40 kr.
Müller J. L.-féle salicyl-szájviz, az egyedüli szájviz mely folytonos használatnál a fogak romlását megóvja, üvegje 40 és 80 kr.
Müller J. L.-féle salicyl-fogpor, salicyl-szájvizzel használva nemcsak, hogy a fogakat hófehérré teszi, de egyszersmind a már létező fogbetegségek tovább terjedését is megóvja, doboz 60 kr.
Müller J. L.-féle Vaselin Gold-Créme, bámulatos hatásu arczfinomitó szer, üvegje 50 és 80 kr.
Amaryllis dorée legujabb illatszer, üvegje 1 frt 50 kr., 2 frt 50 kr., 5 frt.
Ixia Lys, Bouquet Elegant, Mimosa, Karilpa, a legfinomabb és legkedveltebb illatszerek, üvegje 1 frt 50 kr. 2 frt 50 kr. és 5 frt.
Müller J. L.-féle Brillantine, kiváló hatással bir a haj-, szakál- és bajusz fényének és lágyságának előidézésére és azoknak kihullását és törékenységét megóvja, üvegje 60 kr. és 1 frt.

Munkácsy Mihály világhirü művész **kedvelt bajuszpedrője** *felülmul minden eddig létező gyártmányt a bajuszt puhitja, a törékenységtől és kihullástól megóvja, doboza 25 és 40 kr*

MÜLLER J. L. illatszer- és pipereszappan-gyárosnál.
RAKTÁR: Koronaherczeg-utcza 2. szám. **BUDAPEST** GYÁR: Rottenbiller-utcza 36. szám.
A vidéken valamennyi hirneves gyógyszerészek és kereskedő uraknál.
Dus választék rendkivül kitünő fog-, köröm-, haj- és ruhakefékből, fésük bivalyszarv, elefántcsont és békateknőből, mindennemü tükrök, szivacsok, legfinomabb köröm-ollók, hajsütők. Továbbá
Hölgyeknek különös figyelmébe 7457
ajánlom, folyton a legdivatosabb és legujabb hajtükből berendezett dus választéku raktáromat.
Külföldi gyártmányu illatszeráruk olcsóbbak mint bárhol.

Franczia folyékony
HAJFESTŐ
(**Cromatique Parisien**), 7665
melylyel minden hajat tetszés szerint 10 percz alatt állandóan **megfesthetni** feketé, barna vagy szőkére. Tulajdonságai: a szin állandó s a természetes szintől meg nem különböztethető, az alkalmazás egyszerü. Ára 2 frt. A készülékek (csészék, kefék stb.) 60 kr. — Főraktár: **Budapesten, Török József** gyógyszertára, király-utcza 12. sz.

Cs. és kir. szabad. hygienikus készitmények a száj és a fogak rendszeres gondozására
Med. dr. C. M. Faber-től Bécsben
néhai mexikói Miksa császár udv. fogorvosa, a becsületrend lovagja stb.
Eucalyptus-száj-essenczia
(kitüntetve 1878-ban Párisban)
A legrendszeresebb, legtartalomdusabb (78% hatásos alkatrész) elismert hygienikus készitmény a száj gondozására, a kellemetlen szag megszüntetésére, a fogak ápolására, övszer mindenféle torokbaj ellen. — **Gyermekeknek** nagyon ajánlható gargarizálásra az iskola előtti és utáni látogatásnál. **A szobák fertőztelenitésére nélkülözhetlen.** A cs. orosz kormány 1881. jan. 28-iki, 681. sz. miniszt. rendelete szerint a cs. kórházakban és gyógyintézetekben használtatik.
Egy üvegcse ára 1 frt 20 kr. 6794
„Puritas" specifikus száj-szappan.
Az egyetlen szer, mely valaha egy világkiállitáson (London 1862) jutalomérememmel lett kitüntetve, mert legrendszeresebb és legkellemesebb fog-conserváló készitmény. — **Egy doboz ára 1 frt.**
Garantirozott Puritas-fogkefék
préselt puszpáng és vegyészetileg zsirtól mentesittetett sörtével. Drbja 50 kr. Ezen készitmények az osztrák-magyar birodalom és a külföld minden gyógyszertárában, és jóhirü illatszerkereskedésében kaphatók.
Fő szétküldési raktár:
Bécs, I., Bauernmarkt 3. szám.

Huzás már ma.
„JÓ SZIV" SORSJEGYEK.
Évenkint 3 huzás: febr. 15, jun. 15, és okt. 15.
Főnyeremény: 30.000, 20.000, 15.000 frt o. é.
Eredeti sorsjegy készpénzfizetés mellett, most **3.25.**
RÉSZLETIVEK:

5 sorsjegyre	36 részlet	á	—.65 kr.
10 „	36 „	á	1.30 „
25 „	36 „	á	3.25 „
50 „	36 „	á	6.50 „

Két részlet lefizetése után a vevő megkapja a sorozat- és számokkal ellátott részletivet, és valamennyi a befizetési idő alatt esedékes nyeremény a vevő tulajdonát képezik.
Ügyes ügynökök magas jutalék mellett felvétetnek.
FUCHS H. váltóháza 7802
Budapest, Dorottya-utcza 9. szám.

Hirdetmény.
Körmend városától (magyar nyugoti vasuti állomás) háromnegyed órányira fekvő, körülbelől 550 kat. holdat tevő nemesi **birtok,** azonnal haszonbérbe adatik. Bővebb felvilágositást ad Babos István ügyvéd Körmenden. 7748

CHOCOLAT LEJET

5486
Goutez et comparez, qualité sans rivale!

A PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkiadó hivatalában kapható:
FRANCZIA-MAGYAR SZÓTÁR.
Szójegyzék és nyelvtani megjegyzések a franczia akadémia és a legjelesebb franczia szótár irók után.
3 nagy kötet füzve 10 frt, kötve 12 frt.

Védjegy.
MÁRIACZELLI GYOMORCSEPPEK
Jeles hatásu szer a gyomor minden betegségeiben,
és felülmulhatatlan **étvágyhiány, gyomorgyengeség, rosszszagu lehellet, szelek, savanyu felböfögés, kólika, gyomorhurut, gyomorégés, kőképződés, tulságos nyálkaképződés, sárgaság, undor és főfájás** (ha az a gyomorból ered), **gyomorgörcs, székszorulat, a gyomornak tulterhelése étel és ital által, giliszta, lép- és májbetegségek és aranyérnél.**
Egy üvegcse használati utasitással **35** kr., dupla üveg **60** kr.
Óvás! A valódi máriaczelli gyomorcseppek sokszorosan hamisittatnak és utánoztatnak. — **A valódiság jeléül** minden üveg vörös, a **fönnebbi védjegygyel** ellátott csomagolásban van burkolva és a minden üveghez hozzáadott használati **utasitáson** azonkivül meg kell jegyezve lenni, hogy **Gusek Henrik ur nyomdájában Kremsierben** nyomatott. **Központi szétküldési raktár: Brady Károly az „őrangyalhoz" czimzett gyógyszertárban Kremsierben (Morvaország).**
Kapható a legtöbb gyógyszertárban.
Főraktár Magyarország részére: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertárában, Budapesten, király-utcza 12. szám alatt. 5058

A budapesti és bécsi katonakórházakban, valamint számos katonaezrednél nyert bőtapasztalat folytán, ezen orvostudor legmelegebben ajánlható.
Titkos betegségeket,
hugycsőfolyásokat, sebeket, syphilis utókövetkezményeit elgyengült férfierőt, magömléseket, önfertőztetés utóbajait, nőknél **fehérfolyást,** beleckendezés nélkül és bármely **női** bajokat, a legmakacsabb **bőrbetegségeket,** valamint ifjukori bünök következtében beállott **ideg-** és ennek utókövetkezményeit a **hátgerinczbajokat** gyógyit **15 évi katonaorvosi** tapasztalat után a legujabb **gyógymód** szerint alaposan és biztos sikerrel
Dr. KAJDACSY
volt cs. kir. ezredorvos.
Lakás: Budapest, V., Váczi-körut 4. sz. I. em. bejárat a lépcsőnél.
Rendel délelőtt $\frac{1}{2}$10—4 óráig, este 7—8 óráig; nőknek u. m. férfiaknak külön be- és kijárat — külön váróterem. — Dijazott levelekre azonnal válaszoltatik és gyógyszerekért is gondoskodva lesz. 7320

Nyomatik a kiadótulajdonos: Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság körforgógépén, Budapest, IV., kecskeméti-utcza 6. szám.